

Sayı : 38591462-010.07.03-2026-1700

07.07.2026

Konu : Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı
(2026-2029) Hk.

Sirküler No: 529

Sayın Üyemiz,

Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan "Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029)"na ilişkin 2026/8 sayılı Genelge 04.07.2026 tarih ve 33300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup Ek'te sunulmaktadır.

Bahse konu Genelgede özetle;

Ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde, ulusal kalkınma öncelikleri ile küresel iklim gündemi arasındaki uyumu güçlendirmeye yönelik çok yönlü politikalar geliştirdiği ve bu yaklaşımın finansal sistemin dönüşümünü de kapsayacak şekilde genişletildiği,

Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler iklim rejimi başta olmak üzere çok taraflı platformlara aktif katılım sağlandığı, mevzuat düzenlemeleri aracılığıyla yeşil dönüşümü destekleyen finansal araçların geliştirilmesi, iklimle ilişkili risklerin finansal karar alma süreçlerine dahil edilmesi ve sermaye akımlarının sürdürülebilir yatırımlara yönlendirilmesi yönünde önemli adımlar atıldığı, bu kapsamda finansal sistemin yeşil dönüşümünün kaynakların sürdürülebilir ve iklim dostu yatırımlara yönlendirilmesi, ekonomik faaliyetlerde düşük karbonlu ve çevre dostu dönüşümün gerçekleşmesinde kritik öneme sahip olduğu ve Türkiye'nin hem uluslararası iklim finansmanından daha etkin yararlanmasına hem de yeşil büyümesini güçlendirerek küresel değer zincirlerindeki rekabet gücünün artmasına katkı sağlayacağı ifade edilmektedir.

"7552 sayılı İklim Kanunu", "Orta Vadeli Program (2026-2028)", "On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)", "Hazine ve Maliye Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028)", "İklim Şurası Sonuç Bildirgesi (2022)" ile "Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021)"nın finansal sistemin yeşil dönüşüm sürecindeki rolünü açık bir şekilde ortaya koyduğu ve yeşil finansa özgü ulusal ölçekte kapsamlı bir strateji ve eylem planının hazırlanmasına yönelik politik ve kurumsal bir çerçeve oluşturulduğu belirtilmektedir.

Bu gelişmeler doğrultusunda, Türkiye'de yeşil finans alanında bütüncül bir çerçevenin oluşturulması ve ülkemizin yeşil dönüşümüne katkı sağlamak amacıyla; ilgili kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile iş birliği içinde "**Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029)**"nın hazırlandığı ve Hazine ve Maliye Bakanlığının resmi internet sayfasında (www.hmb.gov.tr/) yayımlanacağı belirtilmektedir.

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision.Sorgula/Belgedogrulama.aspx?eD=BS4FZEUEU>
Bilgi için: Buse ÖZTÜRK ÇAKIR Telefon: 0212 252 01 30/249
E-Posta: buse.cakir@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Söz konusu Plan kapsamındaki tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları hassasiyetle yerine getirmesinin, Eylem Planı'nın uygulanması sürecinde ihtiyaç duyulacak her türlü destek ve yardımın, bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca titizlikle sağlanmasının esas olduğu ifade edilmektedir.

Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Saygılarımla,

e-imza

İsmet SALİHOĞLU
Genel Sekreter

Ek:

- 1- 2026-8 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi (1 Sayfa)
- 2- Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (44 Sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

- Tüm Üyeler (Odamız web sitesi ve e-posta ile)
- İMEAK DTO Şube ve Temsilcilikleri
- Türk Armatörler Birliği (TAB)
- Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği Derneği (GİSBİR)
- Gemi, Yat ve Hizmetleri İhracatçıları Birliği (GYHİB)
- Türkiye Liman İşletmecileri Derneği (TÜRKLİM)
- Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği (VDAD)
- Koster Armatörleri ve İşletmecileri Derneği (KOSDER)
- Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD)
- Yalova Altınova Tersane Girişimcileri San.ve Tic.A.Ş.
- Deniz Ürünleri Avcıları Üreticileri Merkez Birliği (DEM - BİR)
- S.S. Armatörler Taşıma ve İşletme Kooperatifi
- İzmir Deniz Nakliyecileri Derneği
- İskenderun Deniz Nakliyeciler Derneği
- Kabotaj Hattı Ro-Ro ve Feribot İşletmecileri Derneği (ROFED)

Bilgi:

- Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri
- İMEAK DTO Şube YK Başkanları
- İMEAK DTO Sürdürülebilirlik Komisyonu
- İMEAK DTO Meslek Komite Başkanları

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Evrakı Doğrulamak için :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision.Sorgula/Belgedogrulama.aspx?eD=BS4FZEUEU>
Bilgi için: Buse ÖZTÜRK ÇAKIR **Telefon:** 0212 252 01 30/249
E-Posta: buse.cakir@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) **Faks:** +90 (212) 293 79 35 **KEP:** imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr **E-mail:** iletisim@denizticaretodasi.org.tr

İSTANBUL VE MARMARA, EGE, AKDENİZ, KARADENİZ BÖLGELERİ

ISTANBUL & MARMARA, AEGEAN, MEDITERRANEAN, BLACKSEA REGIONS

DENİZ TİCARET ODASI

CHAMBER OF SHIPPING

Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanuna göre Güvenli Elektronik İmza ile İmzalanmıştır.

Odamızda
ISO 9001:2015
Kalite Yönetim Sistemi
ve
ISO 27001:2022
Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi
Uygulanmaktadır

Evrakı Doğrulamak İçin :
<https://ebys.denizticaretodasi.org.tr/enVision.Sorgula/Belgedogrulama.aspx?eD=BS4FZEUEU>
Bilgi için: Buse ÖZTÜRK ÇAKIR Telefon: 0212 252 01 30/249
E-Posta: buse.cakir@denizticaretodasi.org.tr
Meclis-i Mebusan Caddesi No:22 34427 Fındıklı-Beyoğlu-İSTANBUL/TÜRKİYE
Tel : +90 (212) 252 01 30 (Pbx) Faks: +90 (212) 293 79 35 KEP: imeakdto@hs01.kep.tr
Web: www.denizticaretodasi.org.tr E-mail: iletisim@denizticaretodasi.org.tr

Odamızda
Sıfır Atık Yönetimi
Sistemi
Uygulanmaktadır.
SIFIR
ATIK

GENELGE**Cumhurbaşkanlığından:****Konu:** Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029)**GENELGE****2026/8**

Ülkemiz; iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri çerçevesinde, ulusal kalkınma öncelikleri ile küresel iklim gündemi arasındaki uyumu güçlendirmeye yönelik çok yönlü politikalar geliştirmiş; bu yaklaşım finansal sistemin dönüşümünü de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler iklim rejimi başta olmak üzere çok taraflı platformlara aktif katılım sağlanmış; üst politika belgeleri ve mevzuat düzenlemeleri aracılığıyla yeşil dönüşümü destekleyen finansal araçların geliştirilmesi, iklimle ilişkili risklerin finansal karar alma süreçlerine dâhil edilmesi ve sermaye akımlarının sürdürülebilir yatırımlara yönlendirilmesi yönünde önemli adımlar atılmıştır.

Finansal sistemin yeşil dönüşümü; kaynakların sürdürülebilir ve iklim dostu yatırımlara yönlendirilmesi, ekonomik faaliyetlerde düşük karbonlu ve çevre dostu dönüşümün gerçekleşmesinde kritik öneme sahip olup; ayrıca, Türkiye'nin hem uluslararası iklim finansmanından daha etkin yararlanmasına hem de iç dinamikleriyle yeşil büyümesini güçlendirerek küresel değer zincirlerindeki rekabet gücünün artmasına katkı sağlayacaktır.

Nitekim 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanunu, Orta Vadeli Program (2026-2028), On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), Hazine ve Maliye Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028), İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi (2022) ile Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021) finansal sistemin yeşil dönüşüm sürecindeki rolünü açık bir şekilde ortaya koymakta ve yeşil finansa özgü ulusal ölçekte kapsamlı bir strateji ve eylem planının hazırlanmasına yönelik politik ve kurumsal çerçeveyi oluşturmaktadır.

Bu gelişmeler doğrultusunda, Türkiye'de yeşil finans alanında bütüncül bir çerçevenin oluşturulması ve ülkemizin yeşil dönüşümüne katkı sağlamak amacıyla; ilgili kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları ile iş birliği içerisinde hazırlanan "Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029)" Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın resmî internet adresinde (www.hmb.gov.tr) yayımlanacaktır.

"Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı (2026-2029)" kapsamındaki tüm kamu kurum ve kuruluşlarının üzerine düşen görev ve sorumlulukları hassasiyetle yerine getirmesi, Eylem Planının uygulanması sürecinde ihtiyaç duyulacak her türlü destek ve yardımın, bütün kamu kurum ve kuruluşlarınca titizlikle sağlanması hususunda gereğini rica ederim.

3 Temmuz 2026

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

ULUSAL
YEŞİL FİNANS
STRATEJİSİ VE
EYLEM PLANI
2026 - 2029

VİZYON

Adil, kapsayıcı ve yenilikçi bir yeşil finans ekosistemi oluşturarak sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen model ülke olmak

MİSYON

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda Türkiye'nin yeşil finans alanında uluslararası kaynaklara daha fazla ve kolay erişimine ortam hazırlayacak ve yurtdışı ve yurtiçi finansal kaynakların sürdürülebilir ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesini sağlayacak bir finansal ekosistem inşa etmek

İÇİNDEKİLER TABLOSU

KISALTMALAR.....	iv
BAKAN SUNUŞU.....	vi
BAKAN YARDIMCISI SUNUŞU	vii
1. GİRİŞ	1
2. GENEL ÇERÇEVE	3
2.1. Dayanak.....	3
2.1.1. Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021)	3
2.1.2. İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi (2022).....	4
2.1.3. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028).....	4
2.1.4. Hazine ve Maliye Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028).....	5
2.1.5. Orta Vadeli Program (2025-2027).....	5
2.1.6. İklim Kanunu.....	6
2.1.7. OVP (2026 – 2028).....	6
2.2. Amaç.....	7
2.3. Kapsam	8
2.4. Hazırlık Süreci	9
3. TARİHSEL SÜREÇ.....	10
4. TÜRKİYE'DE FİNANS SEKTÖRÜNÜN YAPISI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GENEL GÖRÜNÜMÜ.....	14
4.1. Türk Finans Sektörünün 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefindeki Rolü	14
4.2. Küresel İklim Finansmanına Uyum Süreci.....	15
5. TÜRKİYE'NİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKALARI İLE YEŞİL FİNANS STRATEJİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	17
6. ULUSAL YEŞİL FİNANS STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2026-2029)	18
AMAÇ 1: ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI.....	19
AMAÇ 2: YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ	19
AMAÇ 3: YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI	19

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
AR-GE	Araştırma ve Geliştirme
BDDK	Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
BİAŞ	Borsa İstanbul A.Ş.
BMİDÇS	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
CBYFO	Cumhurbaşkanlığı Yatırım ve Finans Ofisi Başkanlığı
CIF	İklim Yatırım Fonları/Climate Investment Funds
COP	BM İklim Değişikliği Taraflar Konferansı/ Conference of the Parties
ÇSY	Çevresel, Sosyal ve Yönetişim
ÇŞİDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
ÇTKB	Çok Taraflı Kalkınma Bankaları
DASK	Doğal Afet Sigortaları Kurumu
EPDK	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
EPIAŞ	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.
ETKB	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
FİK	Finansal İstikrar Komitesi
FİK SFÇG	Finansal İstikrar Komitesi Sürdürülebilir Finans Çalışma Grubu
FİK SRİDÇG	Finansal İstikrar Komitesi Sistemik Risk İzleme ve Değerlendirme Çalışma Grubu
FinTek	Finansal Teknolojiler
FKB	Finansal Kurumlar Birliği
GEF	Küresel Çevre Fonu/Global Environment Facility
HMB	Hazine ve Maliye Bakanlığı
INDC	Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanı
İDB	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı – İklim Değişikliği Başkanlığı
İFM	İstanbul Finans Merkezi
KGK	Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
KİK	Kamu İhale Kurumu
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
NCQG	Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef/New Collective Quantified Goal on Climate Finance
NDC	Ulusal Katkı Beyanı
OECD	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
OKS	Otomatik Katılım Sistemi
OVP	Orta Vadeli Program
SBB	Strateji ve Bütçe Başkanlığı
SEDDK	Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu
SKDM	Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu
SPL	Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.
SSS	Sık Sorulan Sorular
STB	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

TB	Ticaret Bakanlığı
TBB	Türkiye Bankalar Birliği
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TKBB	Türkiye Katılım Bankaları Birliği
TOB	Tarım ve Orman Bakanlığı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÖDEB	Türkiye Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşları Birliği
TSB	Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
TSPB	Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği
TSRS	Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRKAK	Türk Akreditasyon Kurumu
TÜRK PATENT	Türk Patent ve Marka Kurumu
TVF	Türkiye Varlık Fonu
UAB	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı
YMEP	Yeşil Mutabakat Eylem Planı

BAKAN SUNUŞU

İklim değişikliği günümüzde yalnızca çevresel bir sorun olmanın ötesine geçerek ekonomik, finansal ve sosyal kalkınmanın tüm boyutlarını etkileyen küresel bir meydan okuma haline gelmiştir. Bu kapsamda, iklim değişikliğine uyum ve azaltım politikalarının başarıya ulaşabilmesi; kaynakların daha verimli kullanılmasını, üretim ve tüketim kalıplarının dönüştürülmesini ve finansal sistemin sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda güçlendirilmesini gerektirmektedir.

Türkiye, sürdürülebilir kalkınma amaçları ve 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi vizyonu doğrultusunda, iklim değişikliğiyle mücadelede kararlı adımlar atmaktadır. Bu süreçte; finansal sistemin dönüşümü, yeşil yatırımların teşviki ve kaynakların sürdürülebilir alanlara yönlendirilmesi, kapsayıcı, dirençli ve çevreye duyarlı bir büyüme modelinin temel unsurları olarak öne çıkmaktadır.

Bu kapsamda hazırlanan Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, ülkemizin yeşil dönüşüm hedefleriyle uyumlu bir finansal mimarinin oluşturulmasına yönelik bütüncül bir çerçeve sunmaktadır. Strateji; yeşil finansman ekosisteminin güçlendirilmesini, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefiyle uyumlu bir yatırım ortamının geliştirilmesini ve uluslararası iklim finansmanı kaynaklarından daha etkin yararlanılmasını önceliklendirmektedir.

Bu belge, finansal piyasalarımızın yeşil dönüşüm sürecinde ortaya çıkabilecek finansal risklere karşı dayanıklılığını güçlendirirken, yeşil ve sürdürülebilir projelere yönelik yatırım akışını hızlandıracak bir yol haritası sunmaktadır. Aynı zamanda, kamu ve özel sektör yatırımlarını harekete geçirecek bir altyapı kurmak ve ilgili aktörlerin beşerî sermaye kapasitesini artırmak açısından da önemli bir rehber niteliği taşımaktadır.

Strateji ve Eylem Planı, “Şeffaf ve Ölçülebilir Bir Yeşil Finans Ekosistemi için Gerekli Altyapının Oluşturulması”, “Yeşil Finans Alanında Kurumsal Kapasite ile İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi” ve “Yeşil Finansın Gelişimine Yönelik Piyasa Mekanizmalarının Oluşturulması” olmak üzere üç amaç etrafında yapılandırılmış 11 hedef ve 45 eylemden oluşmaktadır. Bu eylemler ülkemizin yeşil dönüşüm sürecini hızlandırmayı, ekonomik dayanıklılığını güçlendirmeyi ve finansal sistemin yeşil yatırımları destekleme kapasitesini kalıcı şekilde artırmayı hedeflemektedir.

Mehmet ŞİMŞEK
Hazine ve Maliye Bakanı

BAKAN YARDIMCISI SUNUŞU

İklim değişikliğinin küresel ölçekte yarattığı etkiler, ekonomik sistemlerin yeniden şekillendiği ve finansal karar süreçlerinin sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda yeniden tanımlandığı bir dönemi beraberinde getirmiştir. İklim değişikliğinin ekonomik, finansal ve sosyal yansımaları, sürdürülebilir kalkınma hedeflerimizle uyumlu bir dönüşümü kaçınılmaz kılmaktadır. Günümüzde iklim politikaları yalnızca çevresel bir konu olmaktan çıkmış; makroekonomik istikrar, kamu maliyesi, yatırım planlaması ve finansal piyasalarla doğrudan bağlantılı stratejik bir alan haline gelmiştir. Bu dönüşüm sürecinde, finansal sistemlerin iklim risklerine karşı dayanıklı hale getirilmesi ve sürdürülebilir yatırımların önceliklendirilmesi kritik önem taşımaktadır.

Bu anlayış doğrultusunda hazırlanan Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi'ne ulaşma sürecinde finansal sistemin rolünü güçlendirmeyi, kamu ve özel sektör yatırımlarını yeşil dönüşüm için yönlendirmeyi ve yeşil büyüme dinamiklerini desteklemeyi amaçlamaktadır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak, kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını gözetirken özel sermayenin de yeşil dönüşüm sürecine daha güçlü katılımını teşvik eden finansal altyapıların geliştirilmesine öncelik veriyoruz. Bu kapsamda, yeşil finans alanında standartların güçlendirilmesi, iklim risklerinin mali sistemde gözetilmesi, sürdürülebilir kamu maliyesi uygulamalarının yaygınlaştırılması, yeşil finans alanında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve tüm bu alanlarda kamu-özel iş birliğini artıracak bir yaklaşımın benimsenmesi stratejimizin temel öncelikleri arasında yer almaktadır.

Strateji ve Eylem Planı'nda yer alan eylemler, finansal sistemimizin yeşil yatırımları destekleme kapasitesini artırmak, uluslararası iklim finansmanı kaynaklarına erişimi kolaylaştırmak ve yatırımcı güvenini pekiştirmek amacıyla bütüncül bir çerçeve sunmaktadır. Stratejinin hazırlanma süreci, kamu kurumları, finansal düzenleyici ve denetleyici otoriteler ve özel sektör temsilcilerinin katkılarıyla ve ulusal öncelikler ile uluslararası iyi uygulama örnekleri de dikkate alınarak yürütülmüştür.

Yeşil finans ekosisteminin gelişimi; yalnızca iklim hedeflerine ulaşmak açısından değil, aynı zamanda ülkemizin yatırım ortamını güçlendirmek, ekonomik rekabet gücünü artırmak ve finansal sistemin derinleşmesini sağlamak açısından da stratejik bir öneme sahiptir. Bu anlayışla, Strateji ve Eylem Planı'nın etkin bir biçimde uygulanması için tüm paydaşlarımızla iş birliği içinde çalışmaya devam edeceğiz.

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın, ülkemizin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında ve yeşil ekonomiye geçişinde önemli bir yol haritası olacağına inanıyorum. Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanmasında katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyor; Stratejimizin ülkemiz ekonomisinin daha dirençli, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşmasına katkı sağlamasını diliyorum.

Osman ÇELİK

Hazine ve Maliye Bakanı Yardımcısı

1. GİRİŞ

İklim değişikliği, günümüzde küresel ölçekte karşı karşıya kalınan en kapsamlı ve çok boyutlu tehditlerden biri olup Türkiye dâhil olmak üzere tüm dünyada etkisini giderek daha belirgin şekilde göstermektedir. Kuraklık, orman yangınları, seller ve sıcak hava dalgalarının sıklığı ile şiddetinin artmasıyla birlikte; başta tarım, su kaynakları, biyolojik çeşitlilik ve halk sağlığı olmak üzere pek çok alan iklim krizinden doğrudan etkilenmektedir. Türkiye'nin de içinde yer aldığı Akdeniz Havzası, iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı en hassas bölgelerden biri olarak tanımlanmakla birlikte Çevre ve İklim Değişikliği Akdeniz Uzmanları Ağı Raporu'na göre¹, bu bölgenin küresel ortalamanın yüzde 20 üzerinde bir sıcaklık artışına maruz kalacağı ve 2040 yılına kadar bu artışın 2,2°C'ye ulaşacağı öngörülmektedir. Doğal afetlerin sıklığında yaşanan artış, ekosistemlerin tahribatı ve kaynakların giderek azalması, çevresel etkilerin yanı sıra ekonomik büyüme, toplumsal refah ve finansal istikrar açısından da önemli tehditler teşkil etmektedir. Öte yandan, bu kriz aynı zamanda sürdürülebilir kalkınmaya geçiş için önemli bir dönüşüm fırsatı da sunmaktadır. Düşük karbonlu bir ekonomiye geçiş, yenilikçi iş modellerinin geliştirilmesini, yeşil finansal araçların kullanımını ve uluslararası değer zincirlerinde rekabet avantajı elde etme potansiyelini beraberinde getirmektedir.

Yeşil dönüşüm, günümüzde küresel ekonominin temel dinamiklerinden biri haline gelmişken Türkiye de bu süreci iklim değişikliğiyle mücadele, enerji arz güvenliği ve finansal istikrar bağlamında stratejik bir kaldıraç olarak konumlandırmakta ve bu kapsamda mevcut tüm ihtimalleri titizlikle değerlendirmektedir. Dünya Bankası'nın 2023 tarihli Türkiye Ülke İklim ve Kalkınma Raporu'na göre², Türkiye'nin "Dayanıklı Net Sıfır Patikası" senaryosunu hayata geçirebilmesi için 2022-2030 yılları arasında yaklaşık 68 milyar ABD (Amerika Birleşik Devletleri) doları tutarında ek yatırıma ihtiyaç duyduğu ve bu yatırımların yaklaşık yarısının özel sektör tarafından karşılanmasının beklendiği belirtilmektedir. Özel sermayeyi harekete geçirme kapasitesi; makroekonomik koşullar, sektörel düzenlemeler, finansal sektörün derinliği ve uzun vadeli sermayeye erişim faktörlerine bağlıdır. Bu çerçevede, sürdürülebilir finansman ekosisteminin güçlendirilmesi yalnızca iklim hedeflerine ulaşılması için değil, aynı zamanda özel sektör yatırımlarının harekete geçirilmesi, risklerin doğru fiyatlanması ve finansal sistemin iklim risklerine karşı dayanıklılığının artırılması için de kritik önem taşımaktadır. Kamu kaynaklarının sınırlı olduğu bir ortamda, bu büyüklükteki yatırım ihtiyacının karşılanabilmesi; ancak özel sektörün, finansal kuruluşların ve uluslararası yatırımcıların sürece dâhil edilmesiyle mümkün olacaktır. Dolayısıyla, çevresel ve sosyal kriterleri merkeze alan, yatırımcı güvenini artıran, düzenleyici netlik sağlayan ve sürdürülebilir projelere yön veren bir finansal altyapının inşa edilmesi ve sürdürülebilir finansman ekosisteminin güçlendirilmesi yeşil dönüşüm sürecinin kritik bir bileşeni olarak öne çıkmaktadır.

¹ Rapora erişim için: <https://www.medecc.org/medecc-reports/climate-and-environmental-change-in-the-mediterranean-basin-current-situation-and-risks-for-the-future-1st-mediterranean-assessment-report/>

² Rapora erişim için: <https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/80bdfcf8-73b1-42b3-b107-1629f64a1f0c/content>

Öte yandan, küresel iklim yönetişimi, 1992’de kabul edilen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ile başlamış ve her yıl düzenlenen Taraflar Konferansı (COP) toplantılarıyla siyasi, ekonomik ve teknik boyutları kapsayan çok taraflı bir karar alma süreci hâline gelmiştir. Paris Anlaşması’nın 2015’te COP21’de kabulü ise bu rejimin en kritik eşiğini oluşturmuş; küresel ortalama sıcaklık artışını sanayileşme öncesi döneme göre 2°C’nin altında tutmak ve mümkünse 1,5°C ile sınırlandırma hedefi, ulusal katkı beyanları (NDC) ve beş yıllık güçlendirme döngüleri gibi tüm ülkeleri kapsayan bağlayıcı bir yol haritası belirlemiştir. 2015 sonrası COP süreçleri, Anlaşmanın uygulanmasını destekleyecek şekilde özellikle iklim finansmanı, teknoloji transferi ve kayıp-zarar konularında müzakerelerin derinleştiği bir dönemi ifade etmektedir.

Bu çerçevede iklim finansmanı, gelişmekte olan ülkelerin uyum ve azaltım çabalarının temel belirleyicisi olarak COP gündeminin merkezinde yer almıştır. 2009 yılında COP15 Kopenhag’da gelişmiş ülkeler tarafından düşük ve orta gelirli ülkelere yönelik 2020 yılına kadar yıllık 100 milyar ABD doları mobilize edilmesi hedefi ise kabul edilmiştir. Ancak söz konusu taahhüdün süresi içinde ve yeterli ölçekte yerine getirilememesi, mevcut finansman mimarisinin yetersizliğini açık biçimde ortaya koymuş ve yeni, daha iddialı bir finansman hedefinin tanımlanmasını zorunlu kılmıştır. Bu kapsamda, 2022 yılında COP27’de başlatılan Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef (NCQG) müzakereleri 2024 yılında COP29 Bakü’de sonuçlandırılmış ve 2035’e kadar yıllık en az 300 milyar dolar kamu kaynağı olmak üzere toplam 1,3 trilyon dolarlık finansmanın harekete geçirilmesi kararlaştırılmıştır. COP30 Belém’de yayımlanan “Bakü’den Belém’e Yol Haritası-1.3T” belgesi ise bu hedefe ulaşmak için küresel finans mimarisine yönelik somut adımları ortaya koymuştur. Bu gelişmeler, yeşil yatırımların hızlanması ve ulusal finansal sistemlerin bu dönüşüme uyum sağlaması bakımından tüm dünyada olduğu gibi Türkiye için de hem stratejik hem de yapısal bir önem taşımaktadır.

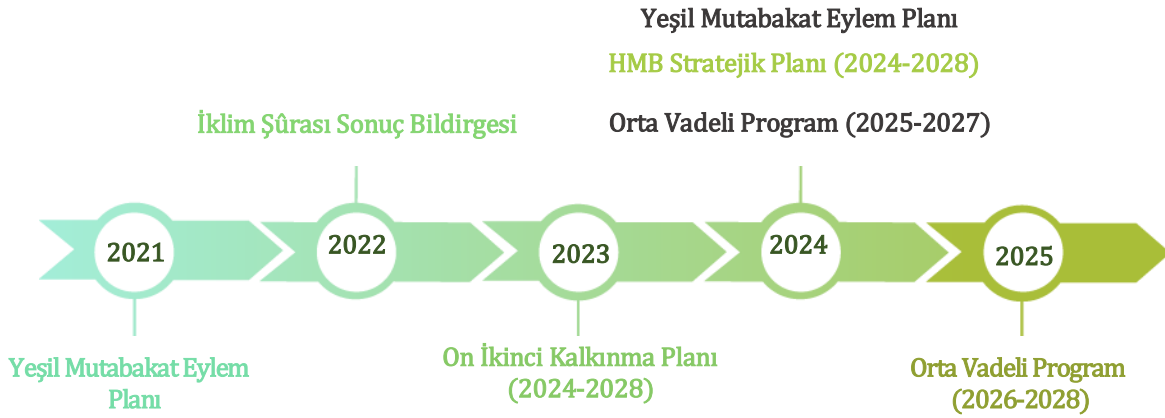
Bu doğrultuda, iklim değişikliğine karşı kırılganlığı yüksek olan Türkiye, sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu biçimde ekonomik büyümeyi çevresel, sosyal ve yönetim (ÇSY) sorumluluklarıyla bütünleştirme çabalarını hızlandırmaktadır. Politika düzeyinde, **Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021)**, **İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi (2022)**, **On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)**, **Orta Vadeli Program (OVP) (2026-2028)** gibi belgeler yol haritası niteliği taşıırken, **Sermaye Piyasası Kurulu’nun (SPK) Sürdürülebilirlik İlkeleri Uyum Çerçevesi** ile **Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliği** ve **İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Yönetimine İlişkin Rehberi** ve **İklim Kanunu (2025)** ile yakın zamanda yayımlanması planlanan **Türkiye Yeşil Taksonomisi** gibi düzenlemeler, finansal sistemin sürdürülebilirlik perspektifiyle yeniden şekillendirilmesini desteklemektedir. Ayrıca, birçok kamu kurumu mevzuat çalışmaları ve tematik raporlar aracılığıyla süreci bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır.

Son olarak, Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı ile Türkiye’nin yeşil finansman ekosisteminin güçlendirilmesi, finansal piyasaların iklim risklerine uyum kapasitesinin artırılması ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda yatırım ortamının iyileştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu çerçevede, Türkiye’nin hem uluslararası iklim finansmanından daha etkin yararlanması hem de iç dinamikleriyle yeşil büyümesi güçlendirilerek küresel değer zincirindeki rekabet gücünün artırılması hedeflenmektedir.

2. GENEL ÇERÇEVE

2.1. Dayanak

İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi, On İkinci Kalkınma Planı, Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Stratejik Planı, İklim Kanunu ile Yeşil Mutabakat Eylem Planı; Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın dayanağını oluşturmakta olup ilgili alt başlıklarda bu belgelerle ilgili detaylı bilgilere yer verilmiştir. Ayrıca, aşağıda sunulan zaman çizelgesi, son dört yıl içerisinde Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın şekillenmesinde kritik rol oynayan dönüm noktalarını özetlemektedir.

Şekil 1: Strateji ve Eylem Planı'nın Şekillenmesinde Kritik Rol Oynayan Dönüm Noktaları (2021-2025)

2.1.1. Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021)

Avrupa Birliği'nin (AB) 11 Aralık 2019 tarihinde açıkladığı Avrupa Yeşil Mutabakatı ile 2050 yılında iklim-nötr ilk kıta olma hedefini ortaya koyması ve bu hedefe ulaşmak için yeni bir büyüme stratejisi benimseyerek tüm politikalarını iklim değişikliği ekseninde yeniden şekillendireceğini açıklamasının akabinde, Türkiye'nin Yeşil Mutabakat'a adaptasyonunu sağlayacak bir yol haritası niteliğinde olan Yeşil Mutabakat Eylem Planı (YMEP) 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

YMEP ile Avrupa Yeşil Mutabakatı tarafından öngörülen değişikliklere ülkemizin uyum sağlaması ve böylelikle AB ile bütünleşmesini daha da ileriye taşıması amaçlanmış, YMEP'te yer alan hedeflere ulaşılabilmesi için gerekli finansman kaynaklarına erişim sağlanması hususu öncelikle ele alınması gereken bir konu olarak değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, yeşil dönüşümün finansmanını geliştirmeye yönelik "Yeşil Finansman" başlığı altında 11 eyleme yer verilmiştir.

Öte yandan, yeşil dönüşümün dinamik ve çok boyutlu niteliği doğrultusunda, Eylem Planı'nın güncellenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu kapsamda Ticaret Bakanlığı, ülkemiz ekonomisinin ikiz dönüşüm hedefine yönelik öncelikleri ve temel prensipleri ortaya koyarak 2026-2028 dönemini kapsayacak yeni YMEP hazırlıklarını yürütmektedir.

2.1.2. İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi (2022)

Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadele vizyonunu değişen ve gelişen küresel koşullar çerçevesinde yeniden değerlendirmek ve “yeşil dönüşüm” anlayışını daha kapsayıcı bir yaklaşımla ortaya koymak amacıyla düzenlenen ilk İklim Şûrası, **21-25 Şubat 2022 tarihleri** arasında Konya’da gerçekleştirilmiştir. Şûra sonrasında yayımlanan **Sonuç Bildirgesi**, Türkiye’nin **2053 Net Sıfır Emisyon** ve **Yeşil Kalkınma** hedefleri doğrultusunda, tüm paydaşların aktif katılımıyla oluşturulmuş kısa, orta ve uzun vadeli stratejik hedefleri ortaya koymuştur. Bildirge aynı zamanda, sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum sağlanmasına yönelik temel politika önerilerini ve öncelikli eylemleri içeren kapsamlı bir yol haritası sunmuştur. Bu süreçte toplam **217 tavsiye kararı** alınmış ve bunlardan **76’sı öncelikli eylem** olarak belirlenmiştir. Önceliklendirilen kararlar arasında yer alan Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda finansal sistemin yeşil dönüşümünü desteklemeye yönelik kritik bir adım olarak öne çıkmaktadır.

2.1.3. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından 31 Ekim 2023 tarihinde onaylanan ve 1 Kasım 2023 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan On İkinci Kalkınma Planı, “Türkiye Yüzyılında çevreye duyarlı, afetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değer üreten, geliri adil paylaşan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye” vizyonu ile hazırlanmıştır. Plan, “istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi”, “yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim”, “nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum”, “afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre” ve “adaleti esas alan demokratik iyi yönetim” olmak üzere **beş ana eksen**den oluşmaktadır. Plan’da, **Yeşil ve dijital dönüşüm** sürecinde Türkiye’nin daha rekabetçi hale gelebileceği üretim, ihtisaslaşmış hizmetler, finansal hizmetler ve lojistik gibi alanlarda merkez olma potansiyelinin harekete geçirileceği vurgulanmaktadır.

Planın beş ana ekseninden biri olan “**İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi**” altında yer alan “Finansal sektörde sürdürülebilirlik çalışmaları desteklenecek, ÇSY kriterlerine yönelik farkındalık artırılarak sürdürülebilir finans alanında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir” politika maddesi çerçevesinde 9 adet tedbire yer verilmektedir:

- Sürdürülebilirlik ve emisyon verilerinin sunumunda standardizasyon sağlanacak, bu veriler paylaşıma açılacaktır.
- Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin ulusal taksonomi ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.
- Bankacılık sektörü için sürdürülebilir bankacılık, geçiş planları ve iklim risklerinin yönetimi konularında düzenleme yapılacaktır.
- Finansal otoritelerin sürdürülebilir finans konusundaki kurumsal kapasiteleri artırılabilecektir.
- Sürdürülebilir finansal ürünler geliştirilecek ve konusunda uzman personel yetiştirilecektir.
- Reel sektörün sürdürülebilir finansa yönelik farkındalık ve bilgi düzeyinin artırılmasına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

- Karbon emisyon kullanım hakkına ilişkin piyasalar geliştirilecek ve firmalar tarafından kullanımı teşvik edilecektir.
- Ekonomik faydanın yanı sıra sosyal ve çevresel fayda oluşturmaya yönelik sosyal etki tahvilleri ve mavi bonolar gibi “etki yatırımı” araçları geliştirilecek ve kullanımı yaygınlaştırılacaktır.
- Sürdürülebilir finansman araçlarına kurumsal yatırımcı talebinin güçlendirilmesi için sorumlu yönetim çerçevesi oluşturularak uygulamaya geçirilecektir.

2.1.4. Hazine ve Maliye Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028)

Hazine ve Maliye Bakanlığı; sürdürülebilir kalkınma, güçlü ekonomik büyüme, istikrar, adil gelir dağılımı ve toplumsal refahın artırılmasına yönelik politika geliştirilmesine katkı sunmak, öngörülebilir ve kurala dayalı politikaları yönetim ilkeleri çerçevesinde uygulamak ve bu politikaların sonuçlarını izlemek misyonuyla hareket etmektedir. Bu kapsamda, stratejik amaç ve hedeflerini ortaya koyan ve üst politika belgelerinde belirlenen politikalar, hedefler ve öncelikler ışığında hazırlanan Hazine ve Maliye Bakanlığı Stratejik Planı (2024-2028), 22 Ocak 2024 tarihli Makam Onayının ardından yayımlanmıştır. İlgili strateji belgesinde, finansal istikrar gözetilerek finansal ürün ve hizmetlerin çeşitliliğini ve sistemin derinliğini artırmak suretiyle finansal sistemi ve reel ekonomiyi destekleyecek şekilde geliştirmek amacıyla “Yeşil Finans Strateji Belgesinin oluşturulması” hedefine yer verilmiştir.

2.1.5. Orta Vadeli Program (2025-2027)

5 Eylül 2024 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanan OVP, makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirme, mali disiplini koruma, enflasyonu tek haneli seviyelere düşürerek fiyat istikrarını sağlama, Ar-Ge (Araştırma ve Geliştirme) ve inovasyonu geliştirme, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş odaklı teknolojik dönüşümü sağlama gibi hedefleri içermektedir. OVP’de yeşil dönüşümün hızlandırılmasına yönelik ilgili kamu otoritelerine aşağıdaki görevler verilmiştir:

- Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.
- **Yeşil dönüşüme katkı sağlayacak Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı uygulamaya konulacaktır.**
- AB taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye’nin ihtiyaçlarını gözeterek Türkiye Yeşil Taksonomisinin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.
- Sürdürülebilir ekonomi dönüşümünde gerçeğe ve ihtiyaca uygun bilgi sağlayan finansal piyasa ortamı oluşturmayı teminen işletmeler tarafından kurumsal sürdürülebilirlik raporları hazırlanabilmesine yönelik standartlar ve uzman havuzu oluşturulacaktır.

Bu bağlamda yukarıda belirtilen eylemlerden Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, Orta Vadeli Program'ın (2025-2027) "Makroekonomik Hedefler ve Politikalar" başlığı altında yer alan "Büyüme" hedefine yönelik "yeşil dönüşümün hızlandırılması" alt başlığı kapsamında Bakanlığa verilen görev ve sorumluluklar doğrultusunda hazırlanmış olup Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında önemli bir araç olması beklenmektedir.

2.1.6. İklim Kanunu

Yeşil büyüme vizyonu ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda iklim değişikliğiyle mücadele etme amacıyla hazırlanan İklim Kanunu Teklifi, **2 Temmuz 2025 tarihinde** TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiş ve Kanun 9 Temmuz 2025 tarihli Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun, iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum faaliyetlerini, kurumsal koordinasyonu, finansman mekanizmalarını, Emisyon Ticareti Sistemini, SKDM'yi ve denetim-yaptırımı yasal çerçeveye oturtmaktadır. Bu itibarla, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanun doğrultusunda kamu yararı gözetilerek alınacak tedbirlere ve düzenlemelere süresinde uymakla ve bunları uygulamakla yükümlüdür. Bununla birlikte, iklim değişikliğiyle mücadelede planlama araçlarının etkin şekilde uygulanabilmesi için bazı mali ve teknik enstrümanlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çerçevede, Kanun'un 8. maddesiyle iklim değişikliğinin uygulama araçlarına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir. Söz konusu araçlar Paris Anlaşması'nın 9, 10 ve 11'inci maddelerinde tanımlandığı üzere iklim finansmanı, teknolojinin geliştirilmesi ve transferi ile kapasite geliştirme mekanizmalarıdır. Kanunda yer alan finansman mekanizmaları incelendiğinde; iklim finansmanı ve mücadele teşvikine yönelik kaynakların geliştirilmesi ve kullanılması, sigorta araçlarının yaygınlaştırılması ile yeşil ve sürdürülebilir sermaye piyasası araçlarının, banka kredilerinin ve diğer finansal enstrümanların teşvik edilmesinin esas alındığı görülmektedir. Öngörülen düzenlemelerle iklim politikalarının uygulanabilirliği artırılırken finansal sistemle entegrasyonu da güvence altına alınmaktadır.

2.1.7. OVP (2026 – 2028)

7 Eylül 2025 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan 2026-2028 dönemini kapsayan OVP'de, On İkinci Kalkınma Planı hedefleri dikkate alınarak makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesi, mali disiplinin korunması ve orta vadede enflasyonun tek haneye düşürülerek fiyat istikrarının sağlanması amaçlanmaktadır. Program ayrıca üretkenliğin artırılması, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin geliştirilmesi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş sürecinde teknolojik dönüşümün hızlandırılması ve iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi gibi hedefleri içermektedir. OVP'de sürdürülebilir finansın geliştirilmesine yönelik ilgili kamu otoritelerine aşağıdaki görevler verilmiştir:

- Sürdürülebilir finans kaynaklarından daha fazla yararlanılması için çalışmalar yürütülerek sürdürülebilir finans altyapısı geliştirilecek ve ürün çeşitliliği artırılabilecektir.
- Yeşil dönüşüme katkı sağlayacak Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı uygulamaya konulacaktır.

- Yeşil bankacılık uygulamalarının geliştirilmesine yönelik faaliyetler yürütülecek ve yeşil dönüşüme yönelik yatırımların finansman ihtiyaçlarını karşılayacak mekanizmalar oluşturulacaktır.
- Sürdürülebilir finans kapsamında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir.
- Yeşil ve sürdürülebilir borçlanma araçlarına ilişkin rehber sosyal sermaye piyasası araçlarını kapsayacak şekilde geliştirilecek ayrıca sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarına ilişkin rehber oluşturulacaktır.

Bu bağlamda yukarıda belirtilen eylemlerden Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, Orta Vadeli Program'ın (2026-2028) "Makroekonomik Hedefler ve Politikalar" başlığı altında yer alan "Finansal İstikrar" hedefine yönelik "Sürdürülebilir finansın geliştirilmesi" alt başlığı kapsamında Bakanlığa verilen görev ve sorumluluklar doğrultusunda hazırlanmış olup Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasında önemli bir araç olması beklenmektedir.

2.2. Amaç

Türkiye'de sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, yeşil finans alanında bütüncül bir çerçeve sunacak Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmasına yönelik gereklilik İklim Şûrası Sonuç Bildirgesi ve OVP gibi çeşitli ulusal düzeyde yönlendirici belgelerde vurgulanmış olup bu doğrultuda çalışmalara başlanmıştır.

Küresel uygulamalara bakıldığında pek çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülke veya uluslararası kuruluş tarafından sürdürülebilir ve/veya yeşil finans alanına özgü eylem planı/yol haritası yayımlandığı görülmektedir. Bunlar arasında Almanya³, Arjantin⁴, Avustralya⁵, AB⁶, Azerbaycan⁷, Birleşik Krallık⁸, Endonezya⁹, Fas¹⁰, Filipinler¹¹,

³ https://www.bundesfinanzministerium.de/Content/EN/Standardartikel/Press_Room/Publications/Brochures/sustainable-finance-strategy.pdf?_blob=publicationFile&v=8

⁴ <https://www.bcra.gob.ar/Pdfs/SistemasFinancierosYdePagos/Sustainable%20Finance%20National%20Strategy.pdf>

⁵ <https://treasury.gov.au/sites/default/files/2024-06/p2024-536290.pdf>

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/ip_18_1404/IP_18_1404_EN.pdf

⁷ https://uploads.cbar.az/assets/Sustainable%20Finance%20Roadmap_230223.pdf

⁸ <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/643583fb877741001368d815/mobilising-green-investment-2023-green-finance-strategy.pdf>

⁹ <https://www.ojk.go.id/id/berita-dan-kegiatan/publikasi/Documents/Pages/Roadmap-Keuangan-Berkelanjutan-Tahap-II-%282021-2025%29/Roadmap%20Keuangan%20Berkelanjutan%20Tahap%20II%20%282021-2025%29.pdf>

¹⁰ https://www.bkam.ma/en/content/download/462869/3754811/Feuille+de+route+pour+l%E2%80%99alignement+du+secteur+financier+avec+le+developpement+durbale-ANG_finale.pdf

¹¹ <https://www.bsp.gov.ph/Regulations/Issuances/2022/CL-2022-011.pdf>

Finlandiya¹², Fransa¹³, G20¹⁴, Güney Afrika¹⁵, Gürcistan¹⁶, Hollanda¹⁷, İrlanda¹⁸, İsveç¹⁹, Lüksemburg²⁰, Malezya²¹, Moğolistan²², Norveç²³, Singapur²⁴, Sri Lanka²⁵, Tayland²⁶, Ukrayna²⁷, Ürdün²⁸, Yeni Zelanda²⁹ gibi ülkeler sayılabilmektedir.

Bu kapsamda Türkiye’de yeşil finans alanında bütüncül bir yaklaşım ortaya konularak;

- Yeşil finansman araçlarına, mekanizmalarına ve politikalarına ilişkin yol haritasının net bir şekilde belirlenmesi ve gerçekleştirmelerin takibinin yapılması,
- Kaynakların etkin tahsisi ve politika tutarlılığı sağlanarak uygulama sürecinin daha verimli bir hâle getirilmesi,
- Kuruluşlar arasında eşgüdüm ve koordinasyonun güçlendirilmesi,
- Finansal piyasalarda öngörülebilirliğin temin edilmesi

amaçlanmaktadır.

2.3. Kapsam

Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, uluslararası iyi uygulamalar temelinde hazırlanmış olup finansal sektörün iklimle ilgili ve ÇSY faktörlerinin karar alma ve risk yönetimi süreçlerine entegrasyonuna, ilgili standartların geliştirilmesine, yeşil finansal araçlar ekosisteminin oluşturulmasına, ilgili kurum ve kuruluşlarda bu alanda

¹² <https://tem.fi/en/-/finland-s-sustainable-financing-roadmap-offers-guidelines-for-achieving-sustainable-development-goals>

¹³ https://www.economie.gouv.fr/files/files/PDF/2017/executive-summary_green-finance.pdf

¹⁴ https://g20sfwg.org/wp-content/uploads/2022/01/RoadMap_Final14_12.pdf

¹⁵ https://www.treasury.gov.za/comm_media/press/2021/2021101501%20Financing%20a%20Sustainable%20Economy.pdf

¹⁶ <https://nbg.gov.ge/en/page/sustainable-finance-roadmap-1>

¹⁷ https://www.dnb.nl/media/cpgilbtr/76642-dnb-sustainable-fin_en_web.pdf

¹⁸ <https://www.gov.ie/en/department-of-finance/publications/ireland-for-finance-2024-action-plan/>

¹⁹ <https://www.fi.se/contentassets/5f5f7ebffb7a408996c522b912f921d9/roadmap-sustainable-finance.pdf>

²⁰ <https://lsfi.lu/wp-content/uploads/2025/02/FINAL-EN-LSFI-Luxembourg-SF-Strategy-2030-1.pdf>

²¹ https://ekonomi.gov.my/sites/default/files/2024-09/SDGRoadmapforMalaysia_Phase2%282021-2025%29.pdf

²² <https://www.greenfinanceplatform.org/research/national-sustainable-finance-roadmap-mongolia-unlocking-mongolias-potential-become>

²³ https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/fin/berekraftig/nat_action.pdf

²⁴ https://www.mas.gov.sg/-/media/MAS-Media-Library/development/sustainable-finance/without-retail-ESG-funds-GFAP-Infographic_June-2022.pdf?la=en&hash=B49713D36266B8D8EF3CA8EEBD0FEFFD9ACBDAA0

²⁵ https://www.cbsl.gov.lk/sites/default/files/cbslweb_documents/sri_lanka_sustainable_finance_roadmap_2019.pdf

²⁶ <https://www.sec.or.th/TH/Documents/KnowledgeBase/SustainableFinanceInitiativesforThailand.pdf>

²⁷ https://bank.gov.ua/admin/uploads/article/Policy_rozvytok-stalogo-finansuvannja_2025_en.pdf?v=4

²⁸ <https://www.sbfnetwork.org/sites/default/files/wp-content/uploads/2023/12/Central-Bank-of-Jordan-Green-Finance-Strategy-English-Version-10-Nov-2023.pdf>

²⁹ <https://sustainablefinance.nz/wp-content/uploads/2025/04/Sustainable-Finance-Forums-2030-Roadmap-for-Action.pdf>

kapasitenin artırılmasına ilişkin eylemler içermektedir. Söz konusu eylemler ilgili kamu kurumlarıyla iş birliği içerisinde ve öngörülen bir takvim çerçevesinde aşamalı olarak uygulanacaktır. Bu kapsamda, **Şeffaf ve Ölçülebilir Bir Yeşil Finans Ekosistemi için Gerekli Altyapının Oluşturulması, Yeşil Finans Alanında Kurumsal Kapasite ile İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi ve Yeşil Finansın Gelişimine Yönelik Piyasa Mekanizmalarının Oluşturulması** olmak üzere 3 amaç altında 11 hedef ve 45 eylem geliştirilmiştir.

2.4. Hazırlık Süreci

Hazine ve Maliye Bakanlığı koordinasyonunda, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sektör temsilcileri ve piyasa aktörleri ile istişareler gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen istişareler neticesinde haiz olunan bilgiler ışığında; finansal sektörün sürdürülebilirlik ilkelerine adaptasyonunu kolaylaştıracak bir Strateji oluşturulmuştur. Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanırken ilgili kurumlar tarafından dile getirilen görüş, değerlendirme ve önerilerin Stratejiye yansıtılması yönünde azami gayret sarf edilmiştir.

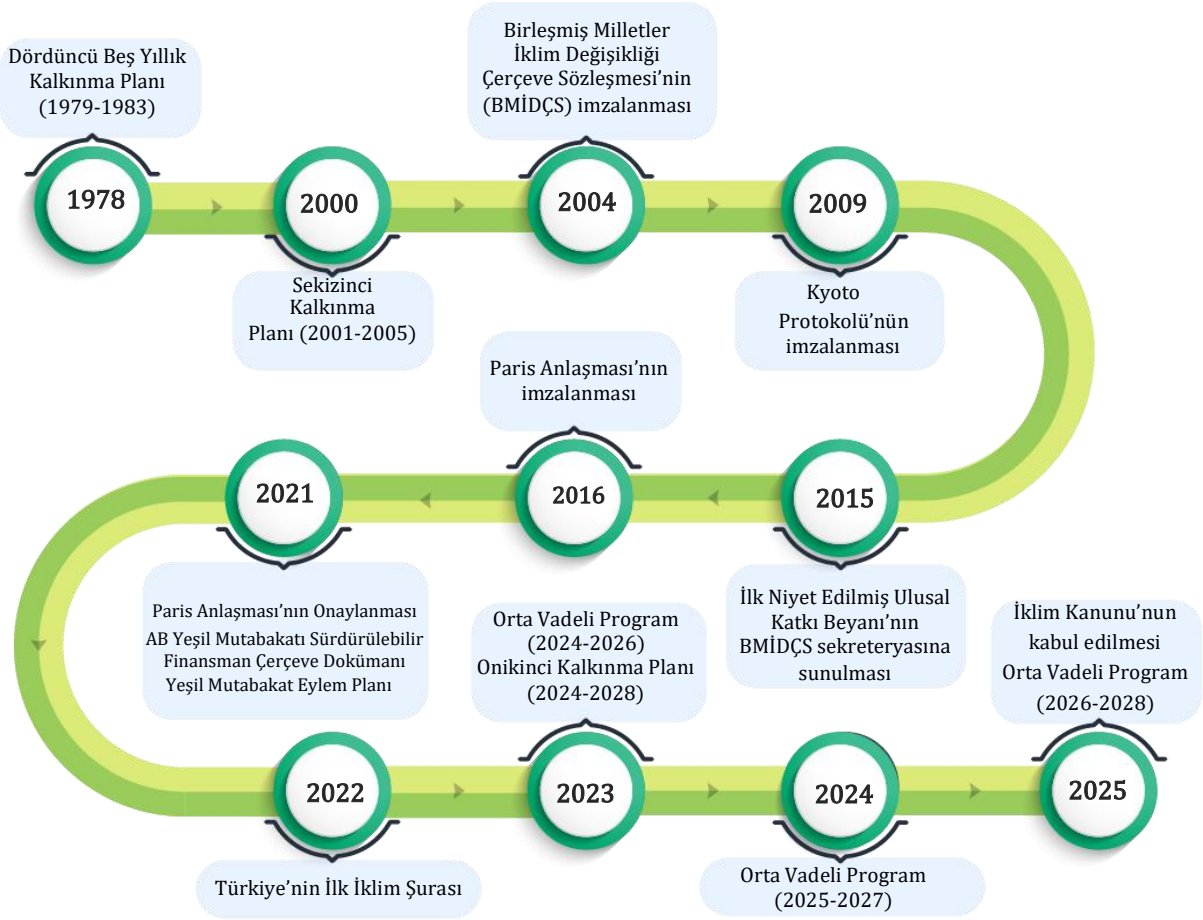
3. TARİHSEL SÜREÇ

Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda, tarihsel süreç içerisinde kapsamlı bir yasal ve kurumsal altyapı oluşturarak karbon nötr ekonomiye geçiş sürecine yönelik kararlı adımlar atmaktadır. Bu çerçevede geliştirilen politika belgeleri, eylem planları ve kanuni düzenlemelerle yeşil finans alanında ekosistem desteklenmiş; sürdürülebilir tahviller, yeşil sukuk, sosyal etki tahvilleri gibi yenilikçi finansal araçların kullanımı teşvik edilmiştir. Türkiye, düşük karbonlu kalkınma yaklaşımını benimseyerek karbon nötr bir ekonomiye geçişi stratejik bir öncelik haline getirmiş ve bu dönüşümün finansmanı için gerekli hukuki, teknik ve malî düzenlemeleri adım adım hayata geçirmiştir.

Şekil 2: Yeşil Finans Ekosisteminin Katmanlı Yapısı

Aşağıda yer verilen kronolojide Türkiye'nin çevre, iklim değişikliği ve yeşil dönüşüm alanlarındaki tarihsel sürecinin dönüm noktaları şemalaştırılmıştır. Yasal düzenlemeler ve teknoloji altyapısındaki ilerlemeler, yeşil finansal ürünler ile ÇSY raporlamasının yaygınlaşmasını desteklemektedir. Böylece finansal piyasalar daha şeffaf ve çevre dostu bir yapıya kavuşmakta, karbon nötr hedefler ve finansal kapsayıcılık gibi stratejik amaçların gerçekleştirilmesi mümkün olmaktadır.

Şekil 3: Türkiye'de İklim Değişikliğiyle Mücadelenin Tarihsel Sürecindeki Dönüm Noktaları (1978-2025)

Türkiye, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndan (1979-1983) itibaren çevresel hususları kalkınma planları gündemine almıştır. Sürdürülebilir kalkınma, Yedinci Kalkınma Planı'ndan (1996-2000) itibaren kalkınma plan ve programlarında yer alırken iklim değişikliği konusu ise ilk kez Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda (2001-2005) gündeme alınmıştır. Türkiye, uluslararası alanda atılan ilk ve en önemli adım olan, 1992 tarihinde kabul edilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne 2004'te taraf olmuştur. Türkiye, 1992 yılında Sözleşme oluşturulurken Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) üyesi olan gelişmiş bir ülke sayıldığından, kendisine birinci gruptaki ülkeler (Ek-1 Ülkeleri) arasında yer verilmesinin yanı sıra diğer OECD ülkeleriyle birlikte sorumluluğu en yüksek olan Ek-2 ülkeleri arasında sayılmıştır. Türkiye, Sözleşme müzakereleri sırasında bu konuma itiraz etmiş ve Sözleşme'ye taraf olmamıştır. 2001 yılında COP7'de "ülkemizin isminin Ek-2'den silineceği ve özgün koşulları dikkate alınarak diğer Ek-1 ülkelerinden farklı bir konumda Ek-1'de yer alacağı" yönünde bir karar kabul edilmiştir. Bu kararın ardından ülkemiz 24 Mayıs 2004 tarihi itibarıyla Sözleşme'ye taraf olmuştur.

Bu bakımdan Türkiye, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında kendine özgü bir konuma sahiptir. Türkiye, Ek-1 kapsamında olup da geçiş

ekonomisi olmayan ve “özel şartları” Taraflar Konferansı kararlarıyla kabul edilmiş olan tek ülkedir.

Türkiye 2009 yılında ise 1997 tarihinde kabul edilen Kyoto Protokolü’ne taraf olmuştur. İklim değişikliği ile mücadele çabalarına ivme kazandırmak için hazırlanan, 2020 sonrası küresel iklim değişikliği rejiminin ana çerçevesini oluşturan Paris Anlaşması, 2015’te Fransa’nın Paris kentinde düzenlenen BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi COP21’de kabul edilmiş olup, 4 Kasım 2016’da yürürlüğe girmiştir. Genel hedefi, küresel ortalama sıcaklık artışını sanayileşme öncesi döneme göre 2°C’nin altında tutmak ve mümkünse 1,5°C ile sınırlamak olan Paris Anlaşması, iklim değişikliği konusunda yasal olarak bağlayıcı bir uluslararası anlaşmadır. “ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler” ve hakkaniyet ilkeleri esasında göz önünde bulundurularak Tarafların, küresel iklim eylemlerine mümkün olduğunca kendi çabaları doğrultusunda katkı sağlayacakları öngörülmüş ve bu kapsamda ülkelerin; Anlaşmanın azaltım, uyum, finans, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme konusundaki ana amaçlarını gerçekleştirmek için yürüttükleri faaliyetleri içeren NDC’lerini her 5 yılda bir BMİDÇS Sekretaryasına sunmaları istenmiştir.

Eylül 2015’te Türkiye, 1/CP.19³⁰ ve 1/CP.20³¹ kararları uyarınca, 2030 yılı itibarıyla gerçekleşmesi öngörülen “**Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanını (Intended Nationally Determined Contributions, INDC)**” %21’e varan artıştan azaltım olarak açıklayarak BMİDÇS Sekretaryasına sunmuştur.

Türkiye, Paris Anlaşması’nı 22 Nisan 2016’da imzalamış ve 7 Ekim 2021’de TBMM’de onaylamıştır. Ülkemiz onay belgesini, Anlaşma’yı “gelişmekte olan ülke” olarak kabul ettiğine dair ulusal beyanı ile birlikte 11 Ekim 2021 tarihinde BM’ye tevdi etmiştir. Paris Anlaşması’na taraf olduktan sonra Türkiye, beş yılda bir BMİDÇS Sekretaryasına her seferinde ulusal koşul ve kapasitesi doğrultusunda ve “ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler” ve hakkaniyet ilkeleri esasında daha iddialı azaltım hedefleri içerecek şekilde, Paris Anlaşması’nın tüm tarafları gibi, **Ulusal Katkı Beyanı** sunmakla yükümlü hale gelmiştir.

Bu kapsamda Türkiye, COP26’da kabul edilen Glasgow İklim Mutabakatı bağlamında güncellediği Birinci Ulusal Katkı Beyanını 13 Nisan 2023 tarihinde BMİDÇS Sekretaryasına sunarak referans senaryoya kıyasla, 2030 yılına kadar sera gazı emisyon azaltım hedefini yüzde 21’den yüzde 41’e yükselttiğini duyurmuştur (2030 yılında 695 Mton CO2 eşd.). Türkiye’nin Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı ekonomi genelinde olup, kapsamlı azaltım ve uyum eylemlerinin yanı sıra finans, teknoloji ve kapasite geliştirme gibi uygulama araçlarını da içermektedir.

Türkiye’nin ikinci güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı ise 24 Eylül 2025 tarihinde BMİDÇS Sekretaryasına sunulmuş olup, bu çerçevede, Türkiye’nin ekonomi genelinde uygulayacağı politika ve önlemler sayesinde, 2035 yılına kadar 466 milyon ton emisyon azaltımı sağlayarak, emisyonların 643 milyon tona düşürülmesi hedeflenmiştir.

Ticaret Bakanlığı, AB başta olmak üzere net sıfır emisyon hedefi neticesinde hayata geçirilmesi planlanan politika değişikliklerinin, Türk dış ticareti ile bağlantılı bir şekilde

³⁰ 1/CP.19, UNFCCC Taraflar Konferansı’nın 19. oturumuna (COP19, 2013) atıfta bulunmaktadır.

³¹ 1/CP.20, UNFCCC Taraflar Konferansı’nın 20. oturumuna (COP20, 2014) atıfta bulunmaktadır.

sanayi, tarım, enerji ve ulaştırma politikaları üzerindeki etkilerinin bütünsel olarak ele alınması ve Türkiye'nin Gümrük Birliği ilişkisi dikkate alınarak uyumunu sağlayacak bir yol haritası oluşturulması ihtiyacı nedeniyle 2021 yılında **Yeşil Mutabakat Eylem Planı**'nı yayımlamıştır. Eylem Planında, AB'nin politika öncelikleri doğrultusunda, (1) sınırda karbon düzenlemeleri, (2) yeşil ve döngüsel bir ekonomi, (3) **yeşil finansman**, (4) temiz, ekonomik ve güvenli enerji arzı, (5) sürdürülebilir tarım, (6) sürdürülebilir akıllı ulaşım, (7) iklim değişikliği ile mücadele, (8) diplomasi ve (9) bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri başlıkları altında belirlenen hedeflere ulaşılması amacıyla hayata geçirilecek 81 eyleme yer verilmektedir. Eylem Planı kapsamında kaydedilen gelişmelere yıllık bazda yayımlanan "Yıllık Faaliyet Raporu"nda yer verilmekte olup güncel gelişmeler ışığında kamuoyuna bilgi sağlanmaktadır. 2053 Net Sıfır Hedefinin açıklanmasını müteakip, Türkiye'nin iklim değişikliğine yönelik uzun dönemli yol haritasının yapı taşlarını tüm paydaşlarla belirlemek amacıyla Türkiye'nin ilk **İklim Şurası** 21-25 Şubat 2022 tarihleri arasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) tarafından gerçekleştirilmiştir. Şura sonrası 76'sının önceliklendirildiği toplam 217 tavsiye kararı ile Türkiye'nin uzun dönemli iklim değişikliği politikalarına yön veren bir yol haritası belirlenmiştir. Bu yol haritası; İklim Kanunu, NDC, İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı ve Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi hazırlıkları için temel teşkil etmiştir.

Diğer taraftan **OVP'de (2024-2026) "Yeşil Dönüşüm"** başlığı altında 2053 net sıfır emisyon hedefi ve ulusal kalkınma öncelikleri doğrultusunda, sera gazı emisyon azaltımını destekleyen, iklim değişikliğine uyum kapasitesini artıran, rekabetçiliği ve verimliliği ön planda tutan, adil geçişi gözetilen ve küresel finansman kaynaklarından azami düzeyde faydalanarak ulusal teşvik mekanizmalarını geliştiren bir yaklaşımla Türkiye'nin yeşil dönüşüm sürecinin hızlandırılması hedefine yer verilmiştir.

12'nci Kalkınma Planı'nda da (2024-2028) son dönemde uluslararası finans piyasalarında sürdürülebilir ve yeşil temalı finansal ürünlerin oluşturulmasına yönelik faaliyetler ön plana çıkmakla birlikte, Türkiye'de özellikle yeşil dönüşümün finansmanına yönelik mevzuat altyapısı, taksonomi, ölçüm, doğrulama ve raporlama ile risk yönetimi ve veri üretimi konusundaki çalışmaların yeşil dönüşüme yönelik uluslararası finans kaynaklarının Türk ekonomisine yönelmesi açısından önem arz ettiği ifade edilmektedir. **"Çevrenin Korunması"** başlığı altında Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin güçlendirilmesine ilişkin tedbirler yer almaktadır.

OVP (2025-2027), On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) hedefleriyle uyumlu olarak makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmeyi, mali disiplini korumayı, orta vadede enflasyonu tek haneye düşürerek fiyat istikrarını sağlamayı, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesini geliştirmeyi, yeşil ve dijital ekonomiye geçiş odağında teknolojik dönüşümü sağlamayı, beşeri sermayeyi güçlendirmeyi, işgücü piyasasını daha da etkinleştirmeyi, iş ve yatırım ortamını iyileştirmeyi ve ekonomide kayıt dışılığı azaltmayı ön plana alan sürdürülebilir büyümeyi hedeflemektedir.

OVP (2026-2028)'de, önceki programın temel amaç, ilke ve öncelikleri korunarak, ilgili hedef ve politikaların gerçekleştirilmesine ilişkin kararlılık sürdürülmüştür.

4. TÜRKİYE'DE FİNANS SEKTÖRÜNÜN YAPISI VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GENEL GÖRÜNÜMÜ

Türk finans sektörü; güçlü düzenleyici altyapısı, dijitalleşme alanındaki hızlı dönüşümü ve kurumsal kapasitesiyle, ekonomik büyümenin temel bileşenlerinden biri olarak faaliyet göstermektedir. Bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, bireysel emeklilik sistemleri ve finansal kiralama gibi çok sayıda alt sektörden oluşan Türk finansal sektörü, Türkiye ekonomisinin finansal istikrarı ve kaynak tahsisindeki etkinliği açısından stratejik öneme sahiptir. Bankacılık sektörü, aktif toplamı itibarıyla finansal sistemin 2025 yılsonu itibarıyla yaklaşık yüzde 70'ini kapsayarak belirgin bir ağırlık oluşturmaktadır. Bu sektörde faaliyet gösteren bankalar; yüksek sermaye yeterlilik oranları, güçlü likidite profilleri ve uluslararası düzenlemelere büyük ölçüde uyum sağlamış yapılarıyla dikkat çekmektedir. Aktif kalitesi ve risk yönetimi kapasitesi ise düzenli denetimler ve etkin makro ihtiyati politikalar sayesinde önemli ölçüde güçlendirilmiştir. Hâlihazırda Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı; sektörün tüm alt bileşenlerini kapsayan ve bütüncül yaklaşımla kurgulanmış bir dizi uygulamayı içermektedir. Bu çerçevede, **sermaye piyasaları**, finansman kaynaklarının çeşitlendirilmesi ve şirketlerin alternatif kaynaklara erişiminin artırılması açısından önemli bir yer teşkil etmektedir. **Sigortacılık ve bireysel emeklilik sistemleri** ise finansal kapsayıcılığın artırılması, uzun vadeli tasarrufların teşvik edilmesi ve iklim kaynaklı afetlerin olumsuz etkilerinin sınırlandırılması gibi çok yönlü işlevler üstlenmektedir. Son yıllarda bu alanlarda penetrasyon oranlarında artış gözlemlenmekte, dijital dağıtım kanallarının etkinliği ise sürekli artmaktadır. **Finansal teknolojiler (FinTek)** alanında da Türkiye, son yıllarda kayda değer bir gelişim sergilemiştir. Dijital bankacılık, elektronik ödeme sistemleri ve açık bankacılık gibi uygulamalar, finansal hizmetlerin erişilebilirliğini artırırken kullanıcı deneyimini de iyileştirmektedir.

4.1. Türk Finans Sektörünün 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefindeki Rolü

Makroekonomik istikrarın korunmasına katkı sunan finans sektörü aynı zamanda teknolojik altyapı, nitelikli insan kaynağı ve sürdürülebilir finans alanındaki farkındalığıyla net sıfır hedefine destek vermeye devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde, sektörün daha rekabetçi, kapsayıcı ve dayanıklı bir yapıya kavuşması; uluslararası standartlarla tam uyumlu şekilde gelişimini sürdürmesi hedeflenmektedir. Bu kapsamda, Türkiye'nin Paris Anlaşması'na taraf olması ve 2053 yılı için net sıfır emisyon hedefi belirlemesi doğrultusunda, Türk finans sektörü de bu küresel taahhütlerle uyumlu şekilde önemli yapısal adımlar atmaktadır. Başta Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB), Ticaret Bakanlığı (TB), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Kamu Gözetim ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) olmak üzere, ilgili kamu kurumları ve düzenleyici otoriteler yeşil finans çerçevesinin güçlendirilmesine yönelik kapsamlı düzenleme ve rehber çalışmaları yürütmektedir.

Söz konusu çalışmalar arasında;

- Yeşil Mutabakat Eylem Planı (2021, TB)

- İklim ve Afet Riski Değerlendirme Projesi (BDDK ve Dünya Bankası ortaklığı),
- Sürdürülebilir Bankacılık Stratejik Planı (2022-2025) (2021, BDDK),
- Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi (2022, SPK),
- Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları (TSRS) (2023, KGK),
- Türk Bankacılık Sektörü Sürdürülebilir Bankacılık Soru Seti Bulguları (2024, BDDK),
- Isı Haritası Metodolojileri Oluşturulmasına İlişkin Rehber (2024, TBB)
- Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi (2024, SPK),
- Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ (2025, BDDK),
- İklimle Bağlantılı Finansal Risklerin Yönetimine İlişkin Rehber (2025, BDDK),
- İklim Kanunu (2025)

bulunmaktadır.

Bu çabalar, Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı ile daha da ivme kazanacak ve Stratejinin hayata geçirilmesiyle finansal sektörün yeşil dönüşümü somut bir yol haritası üzerinde ilerleme fırsatı bulacaktır.

4.2. Küresel İklim Finansmanına Uyum Süreci

Hazine ve Maliye Bakanlığı, yeşil dönüşüm ve iklim değişikliği alanında Çok Taraflı Kalkınma Bankaları (ÇTKB'ler), hükümet destekli finans kuruluşları ve uluslararası iklim fonları ile köklü ortaklıklar kurmuş ve Türkiye'deki birçok iklim projesine önemli ölçüde dış finansman temin etmiştir. Bu doğrultuda, Dünya Bankası Grubu, Avrupa Yatırım Bankası, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Asya Altyapı Yatırım Bankası ve İslam Kalkınma Bankası dâhil ÇTKB'ler ve Japonya Uluslararası İşbirliği Bankası, Alman Kalkınma Bankası ve Fransız Kalkınma Ajansı gibi ikili düzeyde kalkınma ortaklarıyla kapsamlı ve güçlü iklim proje portföyü oluşturmuştur. Bakanlığın öncülüğünde "bölgesel üye" statüsüne geçtiği Asya Kalkınma Bankası ile bu alanda yeni iş birlikleri geliştirilmeye başlanmıştır. Türkiye, proje portföy büyüklüğü açısından ÇTKB'ler nezdinde üst sıralarda yer almakta olup örnek gösterilen birçok yenilikçi projeyi hayata geçirmiştir. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bu yöndeki çalışmaları, İklim Yatırım Fonları (CIF) ve Küresel Çevre Fonu (GEF) gibi başlıca uluslararası iklim fonlarınınca da desteklenmektedir. 2024 ve 2025 yıllarında Türkiye, CIF'in küresel düzeydeki öncü programları olan Yenilenebilir Enerji Entegrasyonu ile Sanayinin Karbonsuzlaştırılması Programlarından yararlanmaya hak kazanan az sayıdaki ülke arasında yer alarak önemli bir başarıya imza atmıştır.

Türkiye'nin Paris Anlaşması ve 2053 net sıfır emisyon hedeflerine ulaşması ve daha yeşil ve müreffeh bir gelecek inşa edilmesi amacıyla yukarıda anılan kuruluşların sunduğu iklim finansmanı olanaklarından azami şekilde faydalanması için Bakanlığın girişimleri yoğun olarak devam etmektedir. Bu doğrultuda, enerji, ulaştırma, sanayi, altyapı, tarım, su kaynakları ve ormancılık alanları dâhil olmak üzere birçok alanda sera

gazı emisyonlarının azaltımına ve iklim değişikliğine uyuma önemli ölçüde katkı veren projelere dış finansman sağlanmaktadır. Söz konusu yeşil ve sürdürülebilir projelere finansman sağlanmasına yönelik hazırlık ve planlama çalışmaları, kamu ve özel sektör dâhil olmak üzere ilgili tüm paydaşlarla yakın iş birliği halinde sürdürülmektedir. Bu noktada, kamu iklim projelerinin desteklenmesinin yanı sıra, iklim değişikliğine karşı özel sektör finansmanının ve yenilikçi mekanizmaların harekete geçirilmesi gündemi, anılan kuruluşlarla yürütülen güçlü iş birliğinin önemli bir bileşenini oluşturmaktadır.

Ayrıca, Maliye/Hazine Bakanlıklarının iklim değişikliği sürecindeki kilit rolü dikkate alınarak hükümetlerin iklim eylemine yönelik kolektif katılımını artırmak amacıyla kurulan **İklim Eylemi için Maliye Bakanları Koalisyonu**'na ülkemiz Bakanlığımızın girişimiyle 16 Nisan 2025 tarihinde katılım sağlamıştır. Bakanlığımız; iklim değişikliği alanındaki bu tür uluslararası platformlarda Türkiye'nin görüşünün ortaya konulmasına ve küresel çalışmaların şekillenmesine büyük önem vermekte, söz konusu Koalisyon kapsamında yürütülen birçok çalışmaya aktif olarak katkı sağlamakta ve Koalisyon üyeleriyle Türkiye'nin iklim hedef ve vizyonu paylaşarak Türkiye'nin iklim alanındaki görünürlüğü artırılmaktadır.

Türkiye, bütçe finansmanı için farklı piyasalardan fonlama sağlama konusundaki çabaları neticesinde uluslararası sermaye piyasalarında en aktif ülkelerden biri olup borçlanma araçlarında artan çeşitlilik sayesinde geniş bir yatırımcı tabanına hitap etmektedir. Bu kapsamda hem yatırımcı tabanının genişletilmesi hem de Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda hedeflerine ulaşmasında finansman sağlanması amaçları son yıllarda ön plana çıkmıştır. Bu çerçevede, geleneksel borçlanma piyasalarının yanında önemi giderek artan uluslararası sürdürülebilir tahvil ve sukuk piyasalarından finansman sağlanması için bir ön koşul olan **"Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı"**, 12 Kasım 2021 tarihinde tamamlanarak Hazine ve Maliye Bakanlığı internet sitesinde yayımlanmıştır. Çerçeve doküman kapsamında, Hazine ve Maliye Bakanlığı 5 Nisan 2023 tarihinde uluslararası sermaye piyasalarında 2,5 milyar ABD doları tutarında ülke hazinesinin **ilk yeşil tahvil ihracını** gerçekleştirmiş olup Sürdürülebilir Finansman Çerçeve Dokümanı'nda belirtildiği üzere, tahvil satışından elde edilen net gelir, uygun projelere ve harcamalara tahsis edilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'nin iklim değişikliğine yönelik taahhüdünü, bu alandaki son gelişmeleri ve yeşil proje ve harcamaların ayrıntılarını içeren detaylı Tahsisat Raporu, 23 Eylül 2024 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı internet sitesinde yayımlanmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye iklim değişikliğinin makroekonomik ve sektörel etkilerini göz önünde bulundurarak sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir dönüşüm süreci yürütmekte olup; sektörde yeşil finansman araçlarının yaygınlaştırılması, iklim risklerinin finansal sistem üzerindeki etkilerinin analiz edilmesi ve düşük karbonlu yatırımların teşvik edilmesi gibi alanlarda stratejik adımlar atmaya devam etmektedir. Önümüzdeki dönemde de finansal sektörün iklimle bağlantılı finansal riskleri etkin biçimde ölçebilen, yönetebilen, çevresel etkileri gözeten ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen bir yapıya kavuşması yönündeki çabalar kararlılıkla sürdürülecektir.

5. TÜRKİYE'NİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK POLİTİKALARI İLE YEŞİL FİNANS STRATEJİSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Türkiye'nin iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma yolundaki kararlı adımları, kapsamlı politika belgeleri ve stratejik planlarla şekillenmektedir. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030), İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) ile Yeşil Mutabakat Eylem Planı ve İklim Kanunu gibi temel çerçeveler, Türkiye'nin ulusal iklim politikalarının omurgasını oluştururken; Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı bu politikaların hayata geçirilebilmesi için gereken ulusal ve uluslararası finansman ihtiyacını temin edebilmek adına finansal sistemi yeşil odaklı bir altyapıya kavuşturmayı amaçlayan kritik bir unsur olarak ön plana çıkmaktadır.

Azaltım ve uyum stratejileri, sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğinin olumsuz etkilerine karşı direncin artırılmasına odaklanırken; Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, bu amaçların gerçekleşmesi için gereken finansal kaynakların mobilizasyonu, yatırım araçlarının geliştirilmesi ve finansal piyasalarda yeşil finansman kriterlerinin yerleşmesini sağlamaya yönelik araçları sunmayı amaçlamaktadır. Bu açıdan Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, azaltım ve uyum hedeflerinin hayata geçirilmesini destekleyici bir rol üstlenecek, finansal risk yönetimi ve sürdürülebilir yatırım ortamının iyileştirilmesiyle Türkiye'nin iklim hedeflerine ulaşmasını hızlandıracaktır.

Yeşil Mutabakat Eylem Planı ile Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı arasında ise çift yönlü bir tamamlayıcılık söz konusudur. Yeşil Mutabakat kapsamında belirlenen sektör bazlı dönüşüm hedefleri, enerji, sanayi ve ulaşım gibi alanlarda sürdürülebilir yatırımların önceliklendirilmesini gerektirirken Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı bu yatırımların finansal altyapısını güçlendirecek, özellikle yeşil tahvil ve yeşil kredi mekanizmalarının yaygınlaşmasını destekleyerek ihtiyaç duyulan yeşil yatırımların finansmana erişimini kolaylaştırıcı bir rol üstlenecektir. Böylece, Yeşil Mutabakat'ın sektör odaklı dönüşüm hedefleri ile finansal araçlar arasında köprü kurularak sürdürülebilir kalkınmanın finansmanı güvence altına alınmaktadır. Bir başka deyişle, Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı ile mevcut diğer sürdürülebilirlik/yeşil odaklı politika belgeleri arasındaki temel ayırım; Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı'nın başta Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi olmak üzere diğer politika ve strateji belgelerinin ortaya koyduğu amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için finansal sektörü gerekli altyapıya kavuşturarak diğer strateji belgelerinin hayata geçirilmesinde anahtar rol üstlenmesidir.

Sonuç olarak, Türkiye'nin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasında Ulusal Yeşil Finans Stratejisi ve Eylem Planı, diğer iklim politikalarıyla sıkı bir entegrasyon ve karşılıklı destek mekanizması içinde konumlanmakta; ulusal ve uluslararası taahhütlerin finansal açıdan gerçekleştirilmesini sağlayan temel yapı taşı olmaktadır. Bu bütüncül yaklaşım, Türkiye'nin iklim krizine karşı dirençli, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir ekonomiye dönüşümünde anahtar rol oynayacaktır.

6. ULUSAL YEŞİL FİNANS STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI (2026-2029)

AMAÇLAR VE HEDEFLER

AMAÇ 1: ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.1.

Yeşil Finansı Teşvik Etmek için Sektörel Bazda Gerekli Düzenleyici Çerçevelerin Oluşturulması

Hedef 1.2.

Yeşil Finans Ekosistemini Destekleyecek Alanlara (Danışmanlık, Doğrulama, Güvence Sistemi vb.) Yönelik Altyapının Oluşturulması

Hedef 1.3.

Yeşil Finansa Yönelik Veri Toplama ve Yönetim Altyapısının Güçlendirilmesi

Hedef 1.4.

Yeşil Finans Alanında Ortak Raporlama Standartlarının Oluşturulması

Hedef 1.5.

Yeşil Finansın Suistimalinin Önlenmesine Yönelik Altyapının Oluşturulması

AMAÇ 2: YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Hedef 2.1.

Yeşil Finans Ekosistemi için İnsan Kaynağı Kapasitesinin Artırılması

Hedef 2.2.

Sürdürülebilirlik Raporlaması Konusunda Farkındalığın ve Kurumsal Kapasitenin Artırılması

Hedef 2.3.

Düzenleyici ve Denetleyici Otoritelerin ve İlgili Sektörlerin İklim Risklerinin Yönetimi Konusundaki Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

AMAÇ 3: YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Hedef 3.1.

Yeşil Finans Alanında Ürün ve Araçların Yaygınlaştırılarak Finansal Piyasalar İçindeki Payının Artırılması

Hedef 3.2.

Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin Uygulamaya Alınması

Hedef 3.3.

Yeşil Finansa Yönelik Ürün ve Araçların Geliştirilmesi için Teşvik Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

AMAÇ 1: ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Amaç 1 kapsamında; yeşil finans alanında şeffaf, ölçülebilir ve karşılaştırılabilir bir yapı tesis edilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, gerekli düzenleyici çerçevenin oluşturulması, yeşil finans uygulamalarında ortak standart ve şablonların geliştirilmesi, veri temelli karar süreçlerini destekleyecek merkezi bir mekanizma aracılığıyla yeşil finansa ilişkin veri toplama ve yönetiminin güçlendirilmesi ve yeşile boyamayı önlemeye yönelik çalışmaların yapılması öngörülmektedir. Böylece finansal sistemin yeşil odaklı dönüşümü için sağlam ve şeffaf bir temel oluşturulması amaçlanmaktadır.

Hedef 1.1.

Yeşil Finansı Teşvik Etmek için
Sektörel Bazda Gerekli
Düzenleyici Çerçevelerin
Oluşturulması

Hedef 1.2.

Yeşil Finans Ekosistemini
Destekleyecek Alanlara
(Danışmanlık, Doğrulama,
Güvence Sistemi vb.) Yönelik
Altyapının Oluşturulması

Hedef 1.3.

Yeşil Finansa Yönelik Veri
Toplama ve Yönetim
Altyapısının Güçlendirilmesi

Hedef 1.4.

Yeşil Finans Alanında Ortak
Raporlama Standartlarının
Oluşturulması

Hedef 1.5.

Yeşil Finansın Suiistimalinin
Önlenmesine Yönelik
Altyapının Oluşturulması

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.1. Yeşil Finansı Teşvik Etmek için Sektörel Bazda Gerekli Düzenleyici Çerçevelerin Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.1.1. Türkiye Yeşil Taksonomi çalışmalarının tamamlanması	2026	Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliğinin yayımlanması	ÇŞİDB (İDB)	ETKB, HMB, STB, TB, SBB, BDDK, SEDDK, SPK, TCMB, TÜİK
Eylem 1.1.2. Yeşil varlık oranı uygulamasına ilişkin kapsamın genişletilmesi	2028	Yeşil Varlık Oranı Tebliği'nde yer alan kriterlerin Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği'nde yer alacak kriterlerle uyumlu hale getirilmesi	BDDK	TCMB, TBB, TKBB
Eylem 1.1.3. Sigorta şirketlerinin yeşil varlıklara yatırım yapmasını teşvik edecek gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması	2026	Mevzuat değişikliklerinin yapılması	SEDDK	TSB
Eylem 1.1.4. Ödeme kuruluşları sektöründe "Sektörel Sürdürülebilirlik Rehberi" çalışmasının tamamlanması	2026	Sektörel Sürdürülebilirlik Rehberi'nin yayımlanması	TÖDEB	TCMB
Eylem 1.1.5. İklim politikaları konusunda açık ve öngörülebilir bir rehberlik sağlanması, bunun yatırım hedeflerine dönüştürülmesi, potansiyel yatırımcılara net sinyallerin sağlanması ve sürdürülebilir iklim yatırımlarının artması için elverişli bir ortam oluşturulması için var olan plan ve stratejileri de destekleyecek İklim Finansmanı Stratejisi çalışmalarının tamamlanması	2027	İklim Finansmanı Stratejisi'nin yayımlanması	ÇŞİDB (İDB)	HMB, SBB

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.1. Yeşil Finansı Teşvik Etmek için Sektörel Bazda Gerekli Düzenleyici Çerçevelerin Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.1.6. Portföy yönetim şirketlerinin ekonomik, çevresel ve toplumsal fayda oluşturacak şekilde sürdürülebilir biçimde portföy yönetmelerini hedefleyen Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi kapsamındaki uygulamalarının gözden geçirilmesi	2027	Portföy yönetim şirketlerinin Sorumlu Yönetim İlkeleri Rehberi'ne uyum düzeyi ve uygulama kalitesini gösteren periyodik değerlendirme raporu yayımlanması	SPK	
Eylem 1.1.7. Yeşil Bütçelemeye yönelik çalışmaların tamamlanması	2027	Yeşil bütçelemeye yönelik gerekli mevzuat düzenlemelerinin tamamlanması	SBB	HMB
Eylem 1.1.8. Yeşil Bütçelemeye yönelik rehberin hazırlanması	2027	İklim ve çevre perspektiflerinin merkezi yönetim bütçesinin hazırlık ve uygulama süreçlerine entegre edilmesini sağlamak amacıyla Yeşil Bütçelemeye ilişkin bir rehberin hazırlanması	SBB	İlgili Tüm Bakanlıklar
Eylem 1.1.9. Yeşil dönüşümü ve inovasyonu teşvik eden uygulamaların Türkiye'de kamu alımları kapsamında desteklenmesi amacıyla Kamu İhale Kanunu'nun gözden geçirilmesinin değerlendirilmesi	2027	Yeşil kamu satın alım strateji ve kriterlerinin belirlenmesine yönelik teknik çalışma dokümanının yayımlanması	HMB, KİK	İlgili Tüm İdareler

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.2. Yeşil Finans Ekosistemini Destekleyecek Alanlara (Danışmanlık, Doğrulama, Güvence Sistemi vb.) Yönelik Altyapının Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.2.1. Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları'nın kullanımının yaygınlaştırılması	2027	TSRS uygulayan işletmelerin oranı (yüzde) ÇSY veri türlerine göre asgari denetim kriterlerinin tanımlanması	KGK	SPK, BİAŞ, TÜRKAK
Eylem 1.2.2. Güvence denetimi standardı sistemi uygulamasının güçlendirilmesi	2026	Sürdürülebilirlik Güvence Denetimi Standardı 5000'in yayımlanması	KGK	
Eylem 1.2.3. Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları kapsamında olan işletmelerin güvence denetimlerini yürütecek denetim kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve lisanslı denetim şirketi sayısının artırılması	2028	Lisanslı şirket sayısı	KGK	SPK
Eylem 1.2.4. Bankalarca finanse edilen emisyonların risk yönetimi süreçlerinde dikkate alınmasının sağlanması	2029	Bankalar için kredi portföyü emisyonlarının hesaplanması ve risk yönetimi süreçlerinde dikkate alınması konularında rehberler aracılığıyla yönlendirme yapılması Kredi portföylerince finanse edilen emisyonları hesaplayan ve risk yönetimi süreçlerinde dikkate alan bankaların aktif büyüklüğü itibarıyla bankacılık sektörü içindeki payı (yüzde)	BDDK	ÇŞİDB (İDB), ETKB, STB, TCMB, TÜİK, TBB, TKBB

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.2. Yeşil Finans Ekosistemini Destekleyecek Alanlara (Danışmanlık, Doğrulama, Güvence Sistemi vb.) Yönelik Altyapının Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.2.5. Sermaye piyasalarında ÇSY derecelendirmesi faaliyetine yönelik düzenleme yapılması	2028	ÇSY derecelendirmesi faaliyetinde bulunan şirket sayısı	SPK	ÇŞİDB (İDB), STB (TSE), TCMB, BİAŞ
Eylem 1.2.6. Finansal sektörde finansal varlık türlerine göre sektörel ve tematik sürdürülebilirlik endekslerinin geliştirilmesi	2029	Sektörel ve tematik sürdürülebilirlik endeks çalışmalarının tamamlanması	FİK SFÇG	HMB
Eylem 1.2.7. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin (KOBİ), ticari ve perakende gibi küçük segmentlerde faaliyet gösteren işletmelerin yeşil dönüşüm amaçlı projelerinde finansmana erişiminin kolaylaştırılması	2027	<p>KOBİ, ticari ve perakende gibi küçük segmentlerde faaliyet gösteren işletmelerin çevresel ve sosyal konularda ulusal mevzuatın gerekliliklerini yerine getirebilmesi için desteklenmesi</p> <p>Uluslararası çevresel ve sosyal standartlara (IFC, Ekvator Prensipleri vb.) ilişkin farkındalıklarının artırılması</p> <p>Yeşil finansman konusundaki uluslararası raporlama standartları ve SKDM'nin getirebileceği yükümlülükler hakkında bilgilendirilmeleri ve bu konuda gerekli hazırlıkları yapmalarının teşvik edilmesi</p>	STB	ÇŞİDB (İDB), ETKB, HMB, TB, SBB, KOSGEB

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.3. Yeşil Finansa Yönelik Veri Toplama ve Yönetim Altyapısının Güçlendirilmesi

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.3.1. Bankalar ve finans kuruluşlarının fiyatlama yapabilmesi amacıyla şirketlerin tesis bazlı doğrulanmış emisyon verilerine erişimini sağlayan bir mekanizmanın oluşturulması	2028	Erişim için gerekli teknik ve mevzuatsal altyapının oluşturulması Bankalar ve finansal kuruluşların veri erişiminin sağlanması	ÇŞİDB (İDB)	İlgili Tüm Kurum ve Kuruluşlar
Eylem 1.3.2. Eylem 1.3.1 kapsamında oluşturulacak veri paylaşım mekanizmasında şirketlere yeşil dönüşüm ve/veya yeşil teknoloji ile ilgili teşvik sağlayan Bakanlıkların veriye erişim yetkisi ve veri kullanma usul ve esaslarının belirlenmesi	2028	Veri erişimi yetkisi verilecek Bakanlıkların belirlenmesi İlgili Bakanlıkların veri erişimi ve kullanım esaslarının belirlenmesi için gerekli teknik ve hukuki altyapı çalışmalarının tamamlanması	ÇŞİDB (İDB)	İlgili Tüm Bakanlıklar

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.4. Yeşil Finans Alanında Ortak Raporlama Standartlarının Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.4.1. Finansal raporlamaya ve sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin kamu kurumlarının düzenlemeleri arasında uyumu sağlayacak ve şirketlerin kullanacağı ortak bir raporlama şablonunun yayımlanması	2026	Tüm taraflarca ortak ihtiyacı giderecek raporlama şablonu standardının yapılması	KGK	İlgili Tüm Kurum ve Kuruluşlar
Eylem 1.4.2. Sürdürülebilirlik konusunda tüm işletme büyüklükleri ve türlerine göre raporlama standartlarının belirlenmesi	2028	İşletme büyüklükleri ve türlerine göre raporlama standartları	KGK	İlgili Tüm Kurum ve Kuruluşlar
Eylem 1.4.3. Şirketlerin raporlama standardını etkin kullanabilmesi için rehberlik ve teknik destek sağlanması	2027	Verilen rehberlik ve teknik destek sayısı (eğitim, webinar, birebir destek vb.) Destek alan şirket sayısı Raporlama standardının uygulanmasına ilişkin örnek raporlar (iyi uygulama örnekleri) ve Sık Sorulan Sorular (SSS) dokümanı hazırlanması	KGK	
Eylem 1.4.4. Sürdürülebilirlik raporlama çerçevesinin uluslararası standartların gereği olan revizyon çalışmalarının periyodik olarak yapılması	Sürekli	Uluslararası standartlar değiştiğinde en kısa sürede ya da azami 6 ay/1 yıl içinde revizyon yapılması	KGK	

AMAÇ 1. ŞEFFAF VE ÖLÇÜLEBİLİR BİR YEŞİL FİNANS EKOSİSTEMİ İÇİN GEREKLİ ALTYAPININ OLUŞTURULMASI

Hedef 1.5. Yeşil Finansın Suiistimalinin Önlenmesine Yönelik Altyapının Oluşturulması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 1.5.1. Finansal sistemde farklı sektörlerde özgü yeşil ürün tanımlarını, yeşil uygulamaları ve yeşil boyamadan kaçınma yöntemlerini içeren rehberlerin hazırlanması	2028	Sektörlerin yeşil boyama risklerini azaltmaya yönelik strateji önerileri içeren Rehberin yayımlanması	BDDK, SEDDK, SPK	ÇŞİDB (İDB), STB, TCMB

AMAÇ 2: YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Amaç 2 kapsamında; yeşil finans alanında kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve insan kaynağının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu çerçevede, sürdürülebilirlik raporlamasına ilişkin farkındalığın artırılması, düzenleyici otoriteler ile ilgili sektörlerin iklim ve çevresel riskler konusundaki yetkinliklerinin geliştirilmesi ve insan kaynağının bu doğrultuda güçlendirilmesine yönelik faaliyetlerin desteklenmesi öngörülmektedir. Böylece, sürdürülebilir finansın etkin uygulanmasını sağlayacak bilgi, beceri ve farkındalık düzeyinin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Hedef 2.1.

Yeşil Finans Ekosistemi için İnsan Kaynağı
Kapasitesinin Artırılması

Hedef 2.2.

Sürdürülebilirlik Raporlaması Konusunda
Farkındalığın ve Kurumsal Kapasitenin
Artırılması

Hedef 2.3.

Düzenleyici ve Denetleyici Otoritelerin ve
İlgili Sektörlerin İklim Risklerinin Yönetimi
Konusundaki Kurumsal Kapasitelerinin
Geliştirilmesi

AMAÇ 2. YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Hedef 2.1. Yeşil Finans Ekosistemi için İnsan Kaynağı Kapasitesinin Artırılması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 2.1.1. Finansal sistemde sektörlere yönelik (bankacılık, sigortacılık ve sermaye piyasaları) yeşil finansman için stratejik yönlendirmeyi yapacak nitelikli insan kaynağı kapasitesini artırmak amacıyla eğitim programlarının planlanması	Sürekli	Eğitime katılan kişi sayısı Düzenlenen eğitim programı sayısı Eğitim sonrası katılımcıların bilgi ve yetkinlik artış oranı (test veya anketlerle ölçülen) Enerji verimliliği projelerinin bankacılık sektörü tarafından yeşil dönüşüm kapsamında değerlendirilebilmesi ve bu alanda farkındalığının artırılması için bankacılık sektörüne yönelik enerji verimliliği konusunda eğitimler düzenlenmesi	TBB, TKBB, TSB, TSPB	ÇŞİDB (İDB), ETKB, FKB
Eylem 2.1.2. Finansal sektörde sürdürülebilirlik raporlaması konusunda kamu kurumlarında farkındalık ve kurumsal kapasitenin artırılması için kamu sektöründe sürdürülebilirlik raporu hazırlayan birimlerde görev yapan personele yönelik eğitim düzenlenmesi	Sürekli	Düzenlenen eğitimlerin Cumhurbaşkanlığı Uzaktan Eğitim Kapısı üzerinden yayımlanarak katılım belgesi verilmesi Programı başarıyla tamamlayan kişi sayısı (Kurumlara ve finansal sektör dağılımına göre)	KGK	Cumhurbaşkanlığı Personel ve Prensipler Genel Müdürlüğü, TBB, TKBB, TSPB, TSB, FKB, SPL

AMAÇ 2. YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Hedef 2.1. Yeşil Finans Ekosistemi için İnsan Kaynağı Kapasitesinin Artırılması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 2.1.3. Reel sektörde yeşil finansal enstrümanlara ve yeşil finans piyasalarına erişim ile ilgili farkındalık oluşturulmasına yönelik bilgilendirme ve tanıtım yapılması ve eğitimlerin verilmesi	Sürekli	Düzenlenen bilgilendirme, tanıtım ve eğitim sayısı Eğitim verilen sektör çeşitliliğinin raporlanması Yeşil finansal enstrümanlar ve yeşil finans piyasalarına erişim ile ilgili eğitim içeriklerinin uluslararası yenilikler ve iyi uygulama örnekleri referans alınarak düzenli olarak güncellenmesi	İDB, TOBB	ETKB, STB, TB, TBB, TKBB, TSB, TSPB, FKB, SPL

AMAÇ 2. YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Hedef 2.2. Sürdürülebilirlik Raporlaması Konusunda Farkındalığın ve Kurumsal Kapasitenin Artırılması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 2.2.1. Ulusal düzeyde iyi uygulama örneklerinin ele alındığı çalıştayların ve sektörle buluşma toplantılarının düzenlenmesi	Sürekli	Düzenlenen çalıştay ve toplantı sayısı Katılımcı kurum ve sektör temsilcisi sayısı İyi uygulama örneklerinin derlendiği raporlar	KGK	
Eylem 2.2.2. Yanlış raporlamanın veya raporlamada sınıflandırma hatalarının giderilmesi için rehber hazırlanması	2026	Yanlış raporlamanın veya raporlamada sınıflandırma hatalarının giderilmesi için Rehberin yayımlanması	KGK	

AMAÇ 2. YEŞİL FİNANS ALANINDA KURUMSAL KAPASİTE İLE İNSAN KAYNAĞININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Hedef 2.3. Düzenleyici ve Denetleyici Otoritelerin ve İlgili Sektörlerin İklim Risklerinin Yönetimi Konusundaki Kurumsal Kapasitelerinin Geliştirilmesi

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 2.3.1. Veri ihtiyacının analizi ve risk ölçüm metodolojilerinin belirlenmesi	2027	Türk Bankacılık Sektöründe İklim ve Çevre Riskleri Bağlantılı Stres Testi Altyapısının Oluşturulması	BDDK	TCMB
Eylem 2.3.2. Sigorta şirketleri için iklim değişikliği ve doğa risklerini kapsayan bir risk yönetimi rehberi hazırlanarak tüm lisanslı sigorta şirketlerinin bu çerçeveye uygun iç prosedürlerini oluşturması	2027	Sigortacılık sektörüne yönelik ulusal risk yönetim rehberinin hazırlanması	SEDDK	ÇŞİDB (İDB), AFAD, TSB
Eylem 2.3.3. Finansal sektörlere yönelik İklim ve Doğa Riskleri Stres Testi çalışmalarının yapılması	2029	Stres testi çalışmalarının tamamlanarak tahminlerin yapılmaya başlanması ve her 6 ayda bir yinelenen test sonuçlarının HMB'ye raporlama yapılması	FİK SRİDÇG	TCMB
Eylem 2.3.4. Sermaye piyasasında faaliyet gösteren finansal kuruluşların iklim riski yönetimi konusunda bilgi ve farkındalık düzeyinin artırılması	2029	SPK ve sektör çalışanlarının sürdürülebilirlik ve iklim riskleri hakkında eğitim almalarının sağlanması Uluslararası Finansal Kurum ve Kuruluşlarla birlikte sürdürülebilirlik ve iklim riskleri hakkında sektörde farkındalığın artırılması ve kapasitenin geliştirilmesine yönelik etkinlikler gerçekleştirilmesi	SPK	TSPB

AMAÇ 3: YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Amaç 3 kapsamında yeşil finansın gelişimini destekleyecek piyasa mekanizmalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, yeşil finansman ürün ve araçlarının çeşitlendirilerek finansal piyasalardaki payının artırılması, Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin hayata geçirilmesi ve yeşil finans uygulamalarını teşvik edecek düzenlemelerin geliştirilmesi öngörülmektedir. Böylece, yeşil yatırımların finansmana erişiminin kolaylaştırılması ve piyasa temelli çözümlerin yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.

Hedef 3.1.

Yeşil Finans Alanında Ürün ve Araçların
Yaygınlaştırılarak Finansal Piyasalar İçindeki
Payının Artırılması

Hedef 3.2.

Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin
Uygulamaya Alınması

Hedef 3.3.

Yeşil Finansa Yönelik Ürün ve Araçların
Geliştirilmesi için Teşvik Mekanizmalarının
Güçlendirilmesi

AMAÇ 3. YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Hedef 3.1. Yeşil Finans Alanında Ürün ve Araçların Yaygınlaştırılarak Finansal Piyasalar İçindeki Payının Artırılması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 3.1.1. Yeşil finansal ürün ve araçların finansal piyasalar içindeki payının tespit edilmesi ve izlenmesi	2028 yılsonunda n itibaren sürekli	2028 yılsonu itibarıyla mevcut yeşil finansal ürün ve araçların büyüklüğünün ve piyasa içindeki oranının tespit edilmesi ve izleyen yıllardan itibaren bu verilerin değişimlerinin izlenmesi	TCMB, BDDK, SPK, SEDDK	HMB
Eylem 3.1.2. 2053 Net Sıfır Emisyon hedeflerine ulaştıracak yeşil finansman mekanizmasının oluşturulması ve ilgili kaynakların bu mekanizma üzerinden yönlendirilmesi	2029	Yeşil finansal ürün ve araçları içeren sermaye havuzunun hacmi Kullandırılan kaynak büyüklüğünün ve performanslarının yıllık olarak raporlanması	ÇŞİDB (İDB), HMB	İlgili Tüm Bakanlıklar
Eylem 3.1.3. Devlet katkısı fonları ile Otomatik Katılım Sistemi (OKS) standart fonlarının portföylerinde sürdürülebilirlik temalı fonların oranının artırılması	2026	Devlet katkısı fonları ile OKS standart fonlarının portföylerinde yer alan sürdürülebilirlik temalı fonlara yatırımın toplam portföydeki oranı (yüzde)	SEDDK	HMB
Eylem 3.1.4. Sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarının yaygınlaştırılması	2027	Sektör temsilcileri ile gerçekleştirilecek istişare sonucunda konuyla ilgili politika önerileri oluşturulması Sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarına ilişkin yatırımcı bilgilendirme toplantıları yapılması	SPK, TSPB	

AMAÇ 3. YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Hedef 3.1. Yeşil Finans Alanında Ürün ve Araçların Yaygınlaştırılarak Finansal Piyasalar İçindeki Payının Artırılması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 3.1.5. Hazine ve Maliye Bakanlığının çıkacağı tahvil ihraçlarında sürdürülebilirlik temalı tahvil ihraçlarına yer verilmesi	2029	İhraç edilen sürdürülebilirlik temalı tahvillerin toplam tutarı	HMB	
Eylem 3.1.6. Sosyal ve sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarının çeşitlendirilmesine yönelik çalışmaların yapılması	2026	Yeşil, Sürdürülebilir ve Sosyal Sermaye Piyasası Araçları Rehberi çalışmasının tamamlanması Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçları Rehberi çalışmasının tamamlanması	SPK	
Eylem 3.1.7. İstanbul Finans Merkezinin (İFM) sürdürülebilir finans alanında uluslararası bir cazibe merkezi olmasına yönelik çalışmaların yapılması ve yol haritasının hazırlanması	2027	Yol haritası hazırlanmasına yönelik çalışmaların tamamlanması İFM bünyesindeki finansal faaliyetlerde ve/veya finansal hizmet ihracatında sürdürülebilir finansal ürünlerin payı (yüzde)	CBYFO	TVF
Eylem 3.1.8. İklim bağlantılı riskler için doğal afet tahvillerinin (CAT tahvilleri) sistematik ihracına yönelik bir fizibilite çalışması yapılması	2029	Doğal afet tahvilleri ihracına yönelik fizibilite raporunun yayımlanması	SEDDK (DASK)	HMB, SPK

AMAÇ 3. YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Hedef 3.2. Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin Uygulamaya Alınması

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 3.2.1. Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin mevzuat altyapısının tamamlanarak uygulamaya alınması	2026	İkincil düzenlemelerin tamamlanarak uygulamaya konulması	ÇŞİDB (İDB)	ETKB, HMB, STB, TB, TOB, UAB, SBB, SPK, EPDK, EPIAŞ

AMAÇ 3. YEŞİL FİNANSIN GELİŞİMİNE YÖNELİK PİYASA MEKANİZMALARININ OLUŞTURULMASI

Hedef 3.3. Yeşil Finansa Yönelik Ürün ve Araçların Geliştirilmesi için Teşvik Mekanizmalarının Güçlendirilmesi

Eylemler	Hedef Yıl	Çıktılar ve Performans Göstergeleri	Sorumlu	İlgili
Eylem 3.3.1. Yeşil dönüşüme yönelik belirlenecek yatırım alanları için Yabancı Para kredi kullanımına esneklik sağlayacak düzenlemelerin yapılması ile ilgili fizibilite çalışmalarının yapılması	2026	Fizibilite raporunun hazırlanması	HMB	TCMB
Eylem 3.3.2. Kamu sübvansiyonlu kredilerde yeşil finansın önceliklendirilmesi ve teşvik edilmesi	Sürekli	Sübvansiyonlu kredilerde yeşil finans projelerine tahsis edilen toplam kaynak hacmi	STB, TB	HMB, ETKB, TCMB
Eylem 3.3.3. Sigorta şirketlerinin emisyon azaltımı taahhütleri kapsamında bir sigortalama/garantileme mekanizmasının geliştirilmesi	2026	Emisyon azaltımı taahhütlerinin sigortalanmasına yönelik sektörel altyapının oluşturulmasını teminen bir yol haritası hazırlanması	SEDDK	TSB
Eylem 3.3.4. Yeşil dönüşümün desteklenmesi amacıyla yeşil patent başvuru ve değerlendirme mekanizmalarında teşvik edici uygulamaların geliştirilmesi	2027	Yeşil Patent başvuru ücretlerinin desteklenmesine yönelik mekanizmaların geliştirilmesi Yeşil dönüşüm odaklı Ar-Ge projelerine finansal destek sağlanması Yenilikçi yeşil teknolojilerin ticarileşmesini hızlandırmak için yarışmalar ve girişim destek programları düzenlenmesi	STB	TÜRKPATENT, TÜBİTAK

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**